

OP-RYHMÄ

Tulostiedote 1.1.–31.12.2005

- OP-ryhmän liiketoiminnan kasvu jatkui vahvana vuonna 2005. Ryhmän markkina-asema vahvistui erityisesti varallisuudenhoidossa. Kasvuun vaikutti Pohjola-kauppa, mutta myös orgaaninen kasvu (ilman Pohjolaa) oli vahvaa. Rahastopääomat (ilman Pohjolaa) kasvoivat 50 ja vakuutussäästöt 25 prosenttia. Henki- ja eläkevakuutuksen maksutulo (ilman Pohjolaa) kasvoi 34 prosenttia.
- Vuonna 2005 OP-ryhmän markkinaosuus sijoitusrahastojen pääomista kasvoi 5,8 prosenttiyksikköä ja osuus vakuutussäästöistä 6,8 prosenttiyksikköä. Pohjola poisluettuna vastaavat kasvuluvut olivat 0,7 ja 1,2 prosenttiyksikköä. Markkinaosuus henki- ja eläkevakuutuksen maksutulosta kasvoi kokonaisuudessaan 13,9 prosenttiyksikköä ja ilman Pohjolaa 3,5 prosenttiyksikköä.
- OP-ryhmän luottokanta kasvoi 12 ja talletuskanta 6 prosenttia. Markkinaosuus luotoista kasvoi 0,1 prosenttiyksikköä ja oli vuoden lopussa 30,5 prosenttia. Osuus yritysluotoista oli edellisvuotisella tasolla, mutta osuus asuntoluotoista supistui. Markkinaosuus talletuksista supistui vuoden 2004 lopusta 0,4 prosenttiyksikköä 31,9 prosenttiin.
- Myös OP-ryhmän tulos kasvoi. Tulos ennen veroja oli 579 miljoonaa euroa, eli 13 prosenttia suurempi kuin vuotta aiemmin (511). Korkokate kasvoi 3 prosenttia ja vertailukelpoiset palkkiotuotot 7 prosenttia ja henkilöstökulut runsaan prosentin. Pohjola-Yhtymän tulos on yhdistelty OP-ryhmän tulokseen marras-joulukuulta 2005. Järjestely- ja muut kulut huomioon ottaen Pohjolan vaikutus vuoden 2005 tulokseen oli vähäinen.
- Pohjola-kaupasta huolimatta OP-ryhmän riskinkantokyky säilyi vahvana. Vakava-raisuus ensisijaisilla omilla varoilla laskettuna aleni yhden prosenttiyksikön 13,1 prosenttiin. Riskiasema säilyi vakaana. Järjestämättömien saamisten määrä supistui edellisestä vuodesta.
- OP-ryhmän keskuspankki OKO hankki syyskuussa enemmistön Pohjola-Yhtymän osakkeista ja äänivallasta. Kauppa sai tarvittavat viranomaishyväksynät lokakuussa. Kauppa laajentaa OP-ryhmän toiminnan vahinkovakuutukseen ja vahvistaa ryhmän asemaa varallisuudenhoidossa, rahastoissa ja henkivakuutuksissa. Pohjola-kaupan jälkeen OP-ryhmä on johtava finanssiryhmä Suomessa.
- OP-ryhmän markkina-asema on vahvistunut usean vuoden ajan. Ryhmän tavoitteena on vahvistaa markkina-asemaansa edelleen. Vahinkovakuutusliiketoiminnalla laajentuneen OP-ryhmän tuloksen ennen veroja vuodelta 2006 arvioidaan muodostuvan selvästi suuremmaksi kuin vuodelta 2005.

OP-ryhmän avainlukuja

	2005	2004	Muutos	Pitkän aikavälin tavoite
Tulos ennen veroja, milj. €	579	511	13,2*	
Kulujen suhde tuottoihin, %	55	55	-0,6	Enintään 55 %
Arvon alentumiset luotto- ja takauskannasta, %	0,02	0,02	-0,01	Enintään 0,25 %
ROE, %	11,2	12,0	-0,8	Yli 10 %

	31.12.2005	31.12.2004	Muutos
Tase, mrd. €	52,8	41,5	27,5*
Markkinaosuus, %			
Luotoista	30,5	30,4	0,1
Talletuksista	31,9	32,3	-0,4
Rahastopääomista	22,3	16,5	5,8
Pohjola poisluettuna	17,2	16,5	0,7
Vakuutussäästöistä	17,8	11,0	6,8
Pohjola poisluettuna	12,2	11,0	1,2
Vakavaraisuus ensisijaisin omin varoin, %	13,1	14,1	-1,0

* Prosenttia. Muut muutosluvut prosenttiyksikköä.

Toimintaympäristö

Tuotannon kasvu hidastui läntisissä teollisuusmaissa vuonna 2005. USA:ssa kasvu säilyi kuitenkin edelleen kohtuullisena. Sen sijaan euroalueella talouden kehitys oli hyvin vaatimatonta, sillä vienti ei kyennyt korvaamaan kotimaisen kysynnän vaimeutta. Nopeinta kasvu oli Aasiassa ja Itä-Euroopan maissa.

Euroalueen jo ennestään matalat korot alenivat lievästi vuoden 2005 alkupuoliskolla. Vuoden jälkipuoliskolla euribor-korot kääntyivät kuitenkin nousuun ennakoiden rahapolitiikan kiristystä. Esimerkiksi 12 kuukauden euribor nousi kesäkuun 2,1 prosentista vuoden loppuun mennessä 2,8 prosenttiin. Euroopan keskuspankki nostikin ohjaukorkoaan joulukuussa 2,0 prosentista 2,25 prosenttiin perusteluinaan inflaatiopaineet. Pitkät markkinakorot säilyivät kuitenkin lähes ennallaan, koska kalliin öljyn arvioitiin hidastavan talouskasvua.

Suomessa tuotanto kasvoi vajaat 2 prosenttia. Tuotannon kasvua hidasti merkittävästi alkukesään ajoittunut paperiteollisuuden työselkkäkaus. Kulutusmenojen kasvu jatkui tasaisena. Kuluttamista tukivat ostovoiman nousu ja työllisyyden paraneminen. Investoinnit vähenivät vuoden alkupuoliskolla, mutta kääntyivät loppuvuonna kasvuun rakentamisen vilkkauksen ansiosta. Hintataso säilyi vakaana. Kuluttajahinnat kohosivat keskimäärin vajaan prosentin edellisvuodesta. Sen sijaan asuntojen hinnat nousivat 9 prosenttia.

Asuntoluottojen jo useita vuosia jatkunut vilkas kysyntä voimistui entisestään. Asuntoluottokannan 17 prosentin kasvua tukivat tulojen nousu ja matalat korot. Heikon investointiaktiiviteetin vastapainona yritysluottokannan verraten nopeaa kasvua ylläpitivät yrityskaupat. Talletukset lisääntyivät edellisvuotiseen tapaan noin 5 prosenttia. Luottojen ja talletusten välinen korkoero kapeni 2,4 prosenttiyksikköön. Osakekurssien nousu lisäsi pitkäaikaissäästämisen suosiota. Rahastopääomat jatkoivat yli 40 prosentin kasvuaan jo kolmantena vuotena peräkkäin.

OP-ryhmän tulos

OP-ryhmän tulos ennen veroja vuodelta 2005 oli 579 miljoonaa euroa, eli 13 prosenttia suurempi kuin edelliseltä vuodelta (511)¹. Pohjola-Yhtymä Oyj:n ja sen tytäryhtiöiden tulos sisältyy OP-ryhmän tulokseen vuoden 2005 marras-joulukuulta. Pohjola-yhtiöiden tase sisältyy kokonaisuudessaan OP-ryhmän vuoden lopun taseeseen. Vuoden 2004 vertailulukuihin Pohjolan luvut eivät sisälly miltään osin. Pohjolan osakkeiden hankinnasta ja siihen liittyvistä järjestelyistä

¹ Suluissa on vertailuluku vuodelta 2004. Tuloslaskelma- ja muiden kertymätyyppisten lukujen osalta vertailuna on tammi-joulukuun 2004 luku. Tase- ja muiden poikkileikkaustyyppisten lukujen osalta vertailuna on edellisen tilinpäätösajankohdan (31.12.2004) luku.

tehdään yksityiskohtaisemmin selkoa tämän tulostiedotteen sivuilla 10–13. Pohjola-kaupalla ei ollut vaikutusta OP-ryhmän vuoden 2005 tulokseen ennen veroja, kun kaupasta aiheutuneet rahoitus- ja muut kustannukset otetaan huomioon. Yksittäisten tuloslaskelma- ja tase-erien vertailukelpoisuuteen kaupalla oli kuitenkin huomattava vaikutus.

Tulosanalyysi

Milj. €	2005	2004	Muutos, %
Tulos ennen veroja	579	511	13,2
ROE, %	11,2	12,0	-0,8*
Tuotot			
Korkokate	781	758	3,1
Vahinkovakuutustoiminnan nettotuotot	68	-	
Henkivakuutustoiminnan nettotuotot	67	51	32,4
Palkkiotuotot, netto	340	314	8,0
Kaupankäynnin ja sijoitustoiminnan nettotuotot	90	100	-10,2
Liiketoiminnan muut tuotot	68	46	46,5
Osuus osakkuusyritysten tuloksesta	0	5	-89,5
Muut tuotot yhteensä	633	516	22,7
Yhteensä	1 414	1 273	11,0
Kulut			
Henkilöstökulut	387	354	9,2
Muut hallintokulut	220	197	11,8
Liiketoiminnan muut kulut	169	155	9,1
Yhteensä	776	706	9,9
Kulujen suhde tuottoihin, %	55	55	-0,6*
Arvonalentumiset			
Saamisista	6	7	-19,5
Konserniliikearvosta	-	-	
Yhteensä	6	7	-19,5
Palautukset omistajajäsenille			
Bonukset	38	33	13,9
Osuuspääoman korot	15	15	1,5
Yhteensä	53	48	10,0

* Prosenttiyksikköä.

Korkokate kasvoi 3 prosenttia

Korkokate kasvoi 3,1 prosenttia 781 miljoonaan euroon (758). Vuoden viimeisen neljänneksen korkokate oli 192 miljoonaa euroa, eli 2,3 prosenttia pienempi kuin vuotta aiemmin. Korkokate supistui lähes yhtä paljon myös edellisestä vuosineljänneksestä. Ilman Pohjola-Yhtymän osakkeiden hankinnan aiheuttamia rahoituskuluja viimeisen vuosineljänneksen korkokate olisi ollut hieman suurempi kuin edellä mainittuina vertailuajanjaksoina.

Koko vuoden korkokate kasvoi luotto- ja talletuskannan sekä omien pääomien kasvun ansiosta, vaikka sijoituksen ja varainhankinnan välinen korkoero supistui edelleen. Vuoden 2005 aikana luotto- ja talletuskannan nimellinen korkoero supistui 0,1 prosenttiyksikköä. Keskitaseeseen suhteutettu korkokate oli kertomusvuonna 1,7 prosenttia, kun se edellisellä vuonna oli 1,9 prosenttia. Korkokuluihin sisältyi talletussuojarahaston kannatusmaksua 14 miljoonaa euroa (15).

Palkkiotuotot kasvoivat

Muut tuotot olivat kertomusvuonna 633 miljoonaa euroa, eli 117 miljoonaa euroa suuremmat kuin edellisellä vuonna. Merkittävä osa tuottojen kasvusta aiheutui Pohjola-kaupasta. Vahinkovakuutustoiminnan nettotuotot, yhteismäärältään 68 miljoonaa euroa, kertyivät kokonaisuudessaan Pohjola-konsernissa. Pohjolan lukujen yhdistäminen OP-ryhmän lukuihin vaikutti myös henkivakuutuksen nettotuottoihin ja palkkiotuottoihin. Vaikutus palkkiotuottoihin oli 3 miljoonaa euroa ja vaikutus henkivakuutustoiminnan nettotuottoihin -2 miljoonaa euroa. Pohjola-yhtiöiden myytävissä olevien arvopapereiden (AFS-salkku) myyntivoitoista OP-ryhmän tulokseen yhdistellään

ainoastaan se osuus, joka on muodostunut lokakuun lopun jälkeisestä käyvän arvon muutoksesta.

OP-ryhmän henkivakuutuksen nettotuotot olivat 67 miljoonaa euroa (51). Niitä pienensivät OP-ryhmän henkivakuutusyhtiöiden tekemät siirrot lisäetuvastuuseen ja täydennysvastuuseen, yhteensä lähes 40 miljoonaa euroa. Nettomääräiset palkkiotuotot kasvoivat 8 prosenttia 340 miljoonaa euroon. Erityisesti kasvoivat sijoitusrahastoista, vakuutustoiminnasta ja antolainauksesta saadut palkkiot. Sijoitustoiminnan nettotuotot supistuvat viidenneksen 62 miljoonaan euroon. Tuottoja pienensi Realinvest Oy:n osakkeista kirjattu yhteensä noin 5 miljoonan euron arvonalentuminen ja vertailuvuoden tuottoihin sisältyvä runsaan 10 miljoonan euron myyntivoitto OMX AB:n osakkeista. Myös sijoituskiinteistöjen vuokratuotot supistuivat sijoituskiinteistöjen määrän vähenemisen myötä.

Kulut kasvoivat 10 prosenttia

OP-ryhmän kulut kasvoivat 9,9 prosenttia 776 miljoonaan euroon (706). Vertailukelpoiset kulut ilman Pohjolan vaikutusta olivat samalla tasolla kuin vuonna 2004. OP-ryhmään kuuluvat yritykset kirjasiivat vuoden 2005 tuloslaskelmaan Pohjola-kaupan aiheuttamia kertaluonteisia kuluja noin 10 miljoonaa euroa.

Henkilöstökulut kasvoivat 9,2 prosenttia 387 miljoonaan euroon. Vertailukelpoiset henkilöstökulut ilman Pohjolaa kasvoivat noin 1,4 prosenttia. Niitä kasvattivat palkkatason nousun lisäksi uudet henkilöstön pitkän aikavälin kannustejärjestelmät.

Vertailukelpoiset muut hallintokulut kasvoivat vajaat 4 prosenttia. Keskeisistä Pohjolan vaikutuksista oikaistu kulujen suhde tuottoihin laski 52 prosenttiin.

Saamisten arvonalentumisia edelleen vähän

Saamisista kirjatut arvonalentumiset olivat 1,4 miljoonaa euroa pienemmät kuin vuonna 2004 huolimatta vuoden 2005 alusta lähtien kirjautuista ryhmäkohtaisista arvonalentumisista. Niitä kirjattiin vuonna 2005 tuloslaskelmaan 4,2 miljoonaa euroa.

Loka-joulukuun tulos 127 miljoonaa euroa

OP-ryhmän tulos ennen veroja viimeiseltä vuosineljännekseltä oli 127 miljoonaa euroa, eli 32 miljoonaa euroa pienempi kuin kolmannella neljänneksellä. Verrattuna vuotta aiempaan tulos kasvoi 19 prosenttia. Pohjola-kaupan vuoksi vuoden 2005 viimeisen vuosineljänneksen tuloslaskelmaerät eivät ole kaikilta osin vertailukelpoisia vertailuajanjaksojen lukuihin.

Neljännän vuosineljänneksen tulosanalyysi

Milj. €	10–12/05	10–12/04	Muutos, %	7–9/05	Muutos, %*
Tulos ennen veroja	127	107	18,5	158	-19,9
ROE, %	11,2	9,7	1,6**	12,2	-1,0**
Tuotot					
Korkokate	192	196	-2,3	195	-1,9
Vahinkovakuutustoiminnan nettotuotot	68	-		-	
Henkivakuutustoiminnan nettotuotot	22	10		14	56,9
Palkkiotuotot, netto	88	84	4,6	81	8,9
Kaupankäynnin ja sijoitustoiminnan nettotuotot	10	26	-60,2	26	-59,8
Liiketoiminnan muut tuotot	24	9		17	40,3
Osuus osakkuusyritysten tuloksesta	0	2		0	
Muut tuotot yhteensä	213	131	62,3	138	54,6
Yhteensä	405	328	23,6	333	21,5
Kulut					
Henkilöstökulut	121	97	24,5	82	48,1
Muut hallintokulut	78	56	38,0	42	83,5
Liiketoiminnan muut kulut	63	48	31,5	35	77,9
Yhteensä	261	201	29,9	159	64,1

Kulujen suhde tuottoihin, %	65	61	3,1**	48	16,8**
Arvonalentumiset					
Saamisista	3	7	-60,2	2	35,9
Konserniliiketarvosta	-	-	-	-	-
Yhteensä	3	7	-60,2	2	35,9
Palautukset omistajajäsenille					
Bonukset	10	9	12,6	10	3,5
Osuuspääoman korot	4	4	4,9	4	1,3
Yhteensä	14	13	10,3	14	2,8

* Vuoden 2005 kolmannen ja neljännen neljänneksen välinen muutos.

** Prosenttiyksikköä.

Tase ja taseen ulkopuoliset erät

OP-ryhmän tase oli vuoden lopussa 52,8 miljardia euroa, eli 11,4 miljardia euroa suurempi kuin vuoden 2004 lopussa. Noin puolet kasvusta aiheutui Pohjola-kaupasta.

Katsauskaudella luottokanta kasvoi 3,9 miljardia euroa 34,8 miljardiin euroon. Luottokanta oli vuoden lopussa OP-ryhmän taseesta 66 prosenttia (75). Vahinkovakuutustoiminnan varat olivat 2,7 miljardia euroa (-) ja henkivakuutustoiminnan varat 5,4 miljardia euroa (2,9). Pohjola-kaupan takia aineettomat hyödykkeet kasvoivat 1,2 miljardiin euroon (0,1). Yleiseen liikkeeseen lasketujen velkikirjojen määrä kasvoi katsauskaudella 2,6, talletukset 1,4 ja velat luottolaitoksille 0,8 miljardia euroa.

Oma pääoma oli vuoden lopussa 4,8 miljardia euroa (3,3), josta vähemmistön osuus oli runsaat 0,2 miljardia euroa (0,0). Omaa pääomaa kasvattivat Pohjola-kaupan rahoitukseen liittyvät järjestelyt, tilikauden 454 miljoonan euron tulos sekä myytävissä olevien rahoitusvarojen hankintameno ja käyvän arvon erotuksen kirjaaminen IFRS:n mukaisesti käyvän arvon rahastoon.

Keskeisiä tase- ja sitoumuseriä

<i>Mrd. €</i>	<i>31.12.2005</i>	<i>31.12.2004</i>	<i>Muutos, %</i>
Tase	52,8	41,5	27,5
Luottokanta	34,8	31,0	12,5
Talletukset	24,2	22,8	6,3
Vahinkovakuutuksen velat	1,9	-	
Henkivakuutuksen velat	4,9	2,7	84,4
Oma pääoma	4,8	3,3	42,6
Taseen ulkopuoliset sitoumukset	8,0	6,3	26,9
Johdannaissopimukset	39,4	19,0	

Osuuspankkien jäsenten osuuspääoma- ja lisäosuuspääomasijoitukset olivat vuoden lopussa 717 miljoonaa euroa (717). Ennakkotietojen mukaan osuuspankit maksavat osuuspääoman korkoja tilikaudelta 2005 yhteensä 16 miljoonaa euroa (16). OKOn osakkeille on ehdotettu maksettavan osinkoja tilikaudelta 2005 yhteensä 120 miljoonaa euroa (52), josta A-sarjan osakkeille 0,60 euroa osakkeelta (0,53) ja K-sarjan osakkeille 0,57 euroa osakkeelta (0,50).

OP-ryhmän tilinpäätökseen yhdistellään 238 osuuspankkia, OPK-konserni ja Osuuspankkien Keskinäinen Vakuutusyhtiö sekä 4 osuuspankkien tytäryhtiötä.

Riskinkantokyky ja riskienhallinta

Vakavaraisuus vahva

Pohjola-kaupan vaikutukset OP-ryhmän vakavaraisuuteen ovat varsin vähäiset järjestelyn mitasuhteet huomioon ottaen. Suomen suurimpiin kuuluvasta yrityskaupasta huolimatta OP-ryhmän vakavaraisuus oli vuoden lopussa edelleen selvästi korkeampi kuin pohjoismaisilla pankeilla keskimäärin.

OP-ryhmän luottolaitostoiminnasta annetun lain mukainen vakavaraisuus oli 14,6 prosenttia, eli 0,9 prosenttiyksikköä matalampi kuin vuotta aiemmin. Ensisijaisten omien varojen suhde riskipainotettuihin saamisiin, sijoituksiin ja taseen ulkopuolisiin eriin oli vuoden lopussa 13,1 prosenttia, kun se vuotta aiemmin oli 14,1 prosenttia.

OP-ryhmän ensisijaiset omat varat kasvoivat vuoden aikana 9,3 prosenttia 4,0 miljardiin euroon huolimatta siitä, että ensisijaisesta omista varoista vähennettiin yhteismäärältään noin 860 miljoonan euron Pohjola-kauppahinnan kohdistamisesta syntyneet aineettomat hyödykkeet ja liikearvot. Vähennyserien kasvua kompensoi OKOn osakeanti sekä se, että OPK ja osuuspankit myivät omistamiaan OKOn osakkeita ja merkintäoikeuksia. Nämä toimenpiteet lisäsivät OP-ryhmän ensisijaisia omia varoja noin 650 miljoonaa euroa. Tilikauden tulos ennakoitulla voitontaolla ja muilla oikaisulla vähennettynä on rinnastettu ensisijaisiin omiin varoihin, mikä kasvatti omia varoja 365 miljoonaa euroa.

Helmikuussa OKO laski liikkeeseen 50 miljoonan euron pääomalainan. Lisäksi OKO toteutti vuoden lopussa kaksi Pohjola-kauppaan liittyvää yhteensä 100 miljoonan euron pääomailainaaemissiota, minkä ansiosta omiin varoihin luettujen pääomailainojen määrä kasvoi 224 miljoonaan euroon. Vuoden 2005 lopussa pääomailainojen suhde ensisijaisiin omiin varoihin oli 5,7 prosenttia, vuotta aiemmin se oli kaksi prosenttia. Omiin varoihin sisältyi osuuspankkien osuuspääomia 715 miljoonaa euroa, eli saman verran kuin vuotta aiemmin. Näihin osuuspääomiin sisältyi irtisanottuja osuuspääomia 88 miljoonaa euroa (90). Ensisijaisiin omiin varoihin ei ole luettu sitä omien pääomien kasvua, joka on aiheutunut IFRS:n mukaisesta eläkevastuiden ja niiden katteena olevien omaisuuserien arvostamisesta sekä sijoituskiinteistöjen käypään arvoon arvostamisesta.

Omat varat ja vakavaraisuus

Milj. €	31.12.2005	31.12.2004	Muutos, %
Omat varat			
Oma pääoma	4 757	3 337	43
Pohjolan vähemmistöosuus	-196	-	
Osuuspääoma	715	716	0
Pääomailainat	224	74	
Aineettomat hyödykkeet	-941	-90	
Käyvän arvon rahasto ja muut rahastot	-183	-43	
Suunniteltu voitontajako	-71	-48	47
Muut erät (mm. eläkevastuun ylikate ja sijoituskiinteistöjen käypään arvoon arvostaminen)	-353	-329	7
Ensisijaiset omat varat	3 951	3 615	9
Käyvän arvon rahasto ja muut rahastot	183	43	
Ylempiin toissijaisiin omiin varoihin luettavat velat, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla	203	50	
Alempiin toissijaisiin omiin varoihin luettavat velat, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla	374	361	4
Toissijaiset omat varat yhteensä	760	455	67
Sijoitukset vakuutuslaitoksiin	- 290	- 89	
Muut vähennyserät	- 13	- 3	
Vähennyserät yhteensä	- 302	- 92	
Omat varat yhteensä	4 409	3 978	11
Taseen riskiryhmittely vakavaraisuuslaskennassa (ennen riskipainokertoimia)			
Riskiryhmä I (riskipaino 0 %)	8 677	7 308	19
Riskiryhmä V (riskipaino 10 %)	3	2	60
Riskiryhmä II (riskipaino 20 %)	680	732	- 7
Riskiryhmä III (riskipaino 50 %)	16 878	15 362	10
Riskiryhmä IV (riskipaino 100 %)	17 775	14 811	20
Vähennyserät omista varoista	302	92	
Muut erät (mm. vakuutustoiminnan varat)	8 528	3 152	
Tase yhteensä	52 845	41 460	27

Riskipainotetut saamiset, sijoitukset ja taseen ulkopuoliset sitoumukset			
Saamiset ja sijoitukset	26 350	22 639	16
Taseen ulkopuoliset erät	2 973	2 511	18
Markkinariski	871	567	54
Riskipainotetut saamiset, sijoitukset ja taseen ulkopuoliset sitoumukset yhteensä	30 194	25 718	17
Vakavaraisuussuhde, %	14,6	15,5	-0,9
Ensisijaisten omien varojen suhde riskipainotettujen erien yhteismäärään, %	13,1	14,1	-1,0

* Prosenttiyksikköä.

Toissijaisten omien varojen määrä oli vuoden lopussa 760 miljoonaa euroa, eli 305 miljoonaa euroa suurempi kuin vuotta aiemmin. Marraskuussa OKO laski liikkeeseen ylempiin toissijaisiin omiin varoihin luettavan lainan, jonka määrä oli 150 miljoonaa euroa. Vuoden lopussa toissijaisiin omiin varoihin sisältyi 178 miljoonaa euroa käyvän arvon rahastoon kirjattua realisoitumattomaa arvonnousua. Käyvän arvon rahastoa on oikaistu laskennallisella verovelalla. Käyvän arvon rahasto muodostui ensimmäisen kerran vuoden 2005 alussa, eikä siitä aiheutuvaa oikaisua ole tehty vuoden 2004 vertailulukuihin.

Pohjola-kaupan vuoksi ensi- ja toissijaisten omien varojen yhteismäärästä vähennettävät sijoitukset vakuutusyhtiöihin kasvoivat 290 miljoonaan euroon. Vakuutusyhtiösijoituksina OP-ryhmä on vähentänyt omistusosuuttaan vastaavan osan OP-ryhmän omistamien vakuutusyhtiöiden toimintapääoman vähimmäismäärästä.

Pohjola-kaupan johdosta vakuutusliiketoiminnan osuus OP-ryhmän liiketoiminnasta ylitti rahoitus- ja vakuutusryhmittymän valvonnasta annetussa laissa määritellyt kynnsarvot. OP-ryhmä raportoi tässä laissa säädetyin vakavaraisuussuhteen ensimmäisen kerran vuoden 2005 lopusta. Vakavaraisuus lasketaan konsolidointimenetelmän mukaisesti. Siinä ryhmittymän taseen mukaisiin omiin pääomiin lisätään sellaisia pankki- tai vakuutusalan säännösten mukaisia omiin varoihin luettavia eriä, jotka eivät sisälly omiin pääomiin. Omiin varoihin ei voida kuitenkaan sisällyttää eriä, jotka eivät ole käytettävissä muiden ryhmittymään kuuluvien yritysten tappioiden kattamiseksi.

Rahoitus- ja vakuutusryhmittymän valvonnasta annetun lain mukaan lasketut OP-ryhmän omat varat ylittivät vuoden lopussa laissa määritellyn vähimmäismäärän 1,8 miljardilla eurolla. OP-ryhmän omien varojen ja omien varojen vähimmäismäärän suhde oli 1,69.

<i>Milj. €</i>	<i>31.12.2005</i>
OP-ryhmän omat pääomat	4 757
Toimialakohtaiset erät	1 518
Liikearvo ja aineettomat hyödykkeet	-1 059
Omien pääomiin ja toimialakohtaisiin eriin sisältyvät erät, joita ei voida lukea ryhmittymän omiin varoihin	-828
Ryhmittymän omat varat yhteensä	4 388
Ryhmittymän omien varojen vähimmäismäärä (= omien varojen vaatimus)	2 589
Ryhmittymän vakavaraisuus	1 799
Ryhmittymän vakavaraisuussuhde (omat varat / omien varojen vähimmäismäärä)	1,69

Riskiasema vakaa

OP-ryhmän riskiasema on vakaa. Riskiasemaa kuvaavat tunnusluvut olivat vuoden lopussa selvästi ryhmän asettamia riskirajoja paremmat.

Järjestämättömät ja nollakorkoiset saamiset olivat joulukuun lopussa 131 miljoonaa euroa, eli 13 prosenttia pienemmät kuin vuotta aiemmin. Järjestämättömistä ja nollakorkoisista saamisista on vähennetty niihin kohdistuvat saamiskohtaiset arvonalentumiset, joiden määrä oli joulukuun lopussa 95 miljoonaa euroa (91). Myös muiden luottoriskiä kuvaavien mittareiden mukaan OP-ryhmän luottoriskiasema on vakaa.

OP-ryhmän (pl. Pohjola) rahoitusriskiä kuvaava tunnusluku parani katsauskaudella 0,3 prosenttiyksikköä -0,3 prosenttiin. Rahoitusriskille määritelty riskiraja on -3 prosenttia. Korkoriskin tunnusluku oli 0,5 prosenttia. Korkoriskin riskirajoiksi on määritelty ± 2 prosenttia omista varoista.

OP-ryhmän luottoriskimittareita

Milj. €	31.12.2005	31.12.2004	Muutos, %
Järjestämättömät ja nollakorkoiset saamiset			
Kotitaloudet	69	94	-26,5
Yritykset	61	55	9,8
Asuntoyhteisöt ja muut	1	1	28,5
Yhteensä	131	150	-12,7
Järjestämättömät saamiset luotto- ja takauskannasta, %	0,4	0,5	-0,1*
	1-12/2005	1-12/2004	Muutos
Arvon alentumiset luotto- ja takauskannasta, %	0,02	0,02	

* Prosenttiyksikköä.

Luottoluokitukset hyvällä tasolla

Kansainvälisistä luokituslaitoksista Fitch Ratings antaa luokituksen sekä OP-ryhmälle että sen keskuspankille OKOille. OP-ryhmän taloudellisella asemalla on huomattava vaikutus myös pelkästään OKOille annettaviin luottoluokituksiin.

Heinäkuussa Standard & Poor's korotti OKOn luokituksia. Korotus perustui OKOn tuottojen ja tuloksen vakaaseen kehitykseen ja koko OP-ryhmän vahvistuneeseen markkina-asemaan sekä siihen, että myönteinen kannattavuuskehitys on saavutettu vaarantamatta OKOn tai OP-ryhmän maltillista riskiasemaa ja vahvaa vakavaraisuutta.

Luokitukset ovat tällä hetkellä seuraavat:

Luokituslaitos	Lyhytaikainen varainhankinta	Pitkäaikainen varainhankinta
Fitch Ratings (OP-ryhmä ja OKO)	F1+	AA-
Standard & Poor's (OKO)	A-1+	AA-
Moody's (OKO)	P-1	Aa2

Pohjolan osake-enemmistön hankinnan jälkeen (12.9.2005) kaikki em. luokituslaitokset pitivät OKOn luokitukset ennallaan. Standard & Poor's ja Moody's asettivat kuitenkin OKOn luottokelpoisuuden tarkkailuun ja muuttivat luottokelpoisuuskäymät vakaista negatiivisiksi.

Vahinkovakuutusosakeyhtiö Pohjolan 19.10.2005 Standard & Poor'silta saama vakavaraisuusluokitus on A+ (negatiiviset näkymät).

Omistajajäsenet ja asiakkaat

Osuuspankkien omistajajäsenten määrä kasvoi vuoden 2004 lopusta 28 000:lla 1 133 000:een. Pääkaupunkiseudulla toimivalla Okopankki Oyj:llä on lisäksi 130 000 etuasiakasta.

Omistajajäsenille ja Okopankin etuasiakkaille pankkipalvelujen käytön keskittämisestä vuonna 2005 kertyneiden bonusten arvo oli 43 miljoonaa euroa, eli 12 prosenttia suurempi kuin edellisenä vuonna (39). Omistajajäsenille kertyneet bonukset on kirjattu OP-ryhmän tuloslaskelmasa erään "Palautukset omistajajäsenille". Omistajajäsenet ja etuasiukkaat käyttivät bonuksia pankkipalveluihin yhteensä 34 miljoonaa euroa (27), ja heille maksettiin aiempina vuosina kertyneitä bonuksia rahana yhteensä 8 miljoonaa euroa (7).

OP-ryhmällä (pl. Pohjola) oli vuoden lopussa 3,1 miljoonaa asiakasta, eli 21 000 enemmän kuin vuotta aiemmin. Pohjola-yhtiöillä oli vuoden lopussa yhteensä 1,5 miljoonaa asiakasta, joista yhteisiä asiakkaita muun OP-ryhmän kanssa oli 48 prosenttia. OP-ryhmän yhteenlaskettu asiakasmäärä oli näin ollen 3,9 miljoonaa.

Markkinaosuudet

Vuoden 2005 aikana OP-ryhmän markkina-asema vahvistui edelleen. Siihen vaikutti sekä liiketoiminnan orgaaninen kasvu että Pohjolan liiketoimintojen ostaminen. Pohjolan liiketoiminnot kasvattivat merkittävästi OP-ryhmän markkinaosuuksia varallisuudenhoidossa.

OP-ryhmän markkinaosuus Suomeen rekisteröityjen sijoitusrahastojen pääomista oli vuoden lopussa 22,3 prosenttia, eli 5,8 prosenttiyksikköä suurempi kuin vuotta aiemmin. Vuoden 2005 lopun markkinaosuus muodostuu OP-Rahastoyhtiö Oy:n ja Pohjola Rahastoyhtiö Oy:n yhteenlasketusta markkinaosuudesta. Vuoden lopussa OP-Rahastoyhtiön markkinaosuus rahastopääomista oli 17,2 prosenttia (16,5) ja Pohjola Rahastoyhtiön 5,2 prosenttia (4,9).

OP-ryhmän markkinaosuus henki- ja eläkevakuutussäästöistä kasvoi vuoden 2005 aikana 6,8 prosenttiyksikköä 17,8 prosenttiin. Vuoden 2005 lopun markkinaosuus muodostui OP-Henkivakuutus Oy:n ja Henkivakuutusosakeyhtiö Pohjolan yhteenlasketusta markkinaosuudesta. OP-Henkivakuutus Oy:n markkinaosuus kasvoi 11,0 prosentista 12,2 prosenttiin. Vuoden 2005 alussa toimintansa aloittaneen Henkivakuutusosakeyhtiö Pohjolan markkinaosuus oli vuoden lopussa 5,6 prosenttia.

OP-Henkivakuutus Oy:n markkinaosuus henki- ja eläkevakuutuksen maksutulosta kasvoi 16,5 prosentista 20,0 prosenttiin. Henkivakuutusosakeyhtiö Pohjolan markkinaosuus koko vuonna 2005 oli 10,4 prosenttia.

OP-ryhmän markkinaosuus luotoista kasvoi 0,1 prosenttiyksikköä ja oli vuoden lopussa 30,5 prosenttia. Yritysluottojen markkinaosuus oli edellisvuotisella tasolla, mutta asuntoluottojen osuus supistui. Asuntoluottojen markkinaosuuden supistuminen pysähtyi vuoden jälkipuoliskolla. OP-ryhmän markkinaosuus talletuksista supistui 0,4 prosenttiyksikköä 31,9 prosenttiin.

Vahinkovakuutuksesta muodostui OP-ryhmälle Pohjola-kaupan jälkeen uusi liiketoiminta-alue. Pohjola on Suomen johtavia vahinkovakuuttajia 26,1 prosentin (v. 2004) markkinaosuudella vahinkovakuutustoiminnan maksutulosta.

Markkinaosuudet

	<i>Ajankohta</i>	<i>Markkinaosuus, %</i>	<i>12 kk:n muutos</i>
Luottokannasta	31.12.2005	30,5	0,1
Asuntoluotoista	31.12.2005	34,0	-0,5
Yritysluotoista	31.12.2005	24,9	0,1
Talletuskannasta	31.12.2005	31,9	-0,4
Sijoitusrahastojen pääomista	31.12.2005	22,3	5,8
OP-Rahastoyhtiö Oy	31.12.2005	17,2	0,7
Pohjola Rahastoyhtiö Oy	31.12.2005	5,2	0,3
Henki- ja eläkevakuutussäästöistä	31.12.2005	17,8	6,8
OP-Henkivakuutus Oy	31.12.2005	12,2	1,2
Henkivakuutusosakeyhtiö Pohjola	31.12.2005	5,6	-
Henki- ja eläkevakuutuksen maksutulosta	1-12/2005	30,4	13,9
OP-Henkivakuutus Oy	1-12/2005	20,0	3,5
Henkivakuutusosakeyhtiö Pohjola	1-12/2005	10,4	-

Muutosluvut prosenttiyksikköä.

Palveluverkko

OP-ryhmän monikanavainen palveluverkko muodostuu toimipaikoista, verkkopalveluista ja yhteyskeskustoiminnasta.

Vuoden lopussa osuuspankeilla ja Okopankki Oyj:llä oli yhteensä 680 toimipaikkaa, eli 30 vähemmän kuin vuotta aiemmin. Pohjola-kaupan johdosta OP-ryhmän toimipaikkaverkko laajeni yli sadalla Pohjolan toimipaikalla. Vuoden 2005 aikana kuuden Pohjolan toimipisteen toiminnot siirrettiin osuuspankin konttorin yhteyteen. Vuoden lopussa OP-ryhmällä oli yhteensä 782 toimipaikkaa.

Maksuautomaattien määrä supistui 26:lla 606:een, ja Internet-asiakaspäätteiden määrä kasvoi 13:lla 631:een. Maksuautomaateilla maksettujen laskujen määrä supistui 18 prosenttia vuodesta 2004.

Pankkiasiakkaiden verkkopalvelusopimukset lisääntyivät edelleen. Verkkopalvelusopimusasiakkaista lähes 81 prosenttia käyttää palvelua aktiivisesti kuukausittain. Vuonna 2005 maksettiin Internetin kautta laskuja 17 prosenttia enemmän kuin edellisellä vuonna. Kaikista OP-ryhmän asiakkaiden laskuista maksettiin Internetin kautta 68 prosenttia. Enää noin 5 prosenttia laskunmaksuista tapahtui välittömänä asiakaspalveluna konttoreissa. Vuonna 2004 osuus oli 6 prosenttia.

Yhteyskeskus on OP-ryhmän keskitetty palvelukanava, joka tarjoaa henkilökohtaista palvelua pankkiasiakkaille ja myynnin tukea osuuspankeille. Yhteyskeskuksen puhelimitse tai sähköisten kanavien kautta hoitamien asiakaskontaktien määrä kasvoi edellisestä vuodesta 33 prosenttia 786 000:een.

Pohjolan puhelinpalvelut tarjoavat yritys- ja yksityisasiakkaille kattavat vakuutus- ja korvauspalvelut. Vuoden 2005 aikana Pohjolan puhelinpalvelu hoiti yli miljoona asiakaskontaktia.

OP-ryhmän palveluverkko

	31.12.2005	31.12.2004	Muutos, kpl
Toimipaikat			
Osuuspankit ja Okopankki	680	710	-30
Pohjola-yhtiöt	102	-	
Maksuautomaatit	606	632	-26
Internet-asiakaspäätteet	631	618	13
Otto.-käteisautomaatit	1 689	1 735	-46
Verkkopalvelusopimukset	996 000	907 000	88 600

Henkilöstö

OP-ryhmän palveluksessa oli vuoden lopussa (ilman kausiapulaisia) 11 974 henkilöä, eli 2 856 enemmän kuin vuoden 2004 lopussa. Lukuihin sisältyy Pohjola-yhtiöiden henkilömäärä vuoden 2005 lopussa: 2 788. Pohjola-yhtiöiden henkilöstö ei sisälly vuoden 2004 vertailulukuun. Ilman Pohjolaa OP-ryhmän henkilömäärä kasvoi 68:lla. Osuuspankeissa työskenteli vuoden lopussa 6 560 henkilöä, OPK-konsernissa 5 399 ja siihen kuuluvassa OKO-konsernissa 3 254 henkilöä.

Vuoden 2005 alusta toimintansa aloittaneessa OP-ryhmän henkilöstörahasossa oli vuoden lopussa mukana 259 OP-ryhmän yritystä ja 9 000 jäsentä eli noin 93 prosenttia OP-ryhmän (pl. Pohjola) henkilöstöstä. Samaan aikaan käyttöön otettu johdon palkitsemisjärjestelmä oli vuoden lopussa käytössä 132 OP-ryhmän yrityksessä.

Yhteisvastuu ja yhteisturva

Osuuspankkilain mukaan OP-ryhmää (osuuspankkien yhteenliittymää) valvotaan konsolidoidusti, ja ryhmän keskusyhteisö Osuuspankkikeskus Osk ja sen 242 jäsenpankkia vastaavat viime kädessä toistensa veloista ja sitoumuksista. OPK:n jäseniä olivat vuoden 2005 lopussa OP-ryhmän 238 osuuspankkia sekä OKO, Okopankki Oyj, OP-Asuntoluottopankki Oyj ja OP-Kotipankki Oyj.

Luottolaitostoiminnasta annetun lain mukaan talletuspankkien on kuuluttava talletussuojarahastoon. OP-ryhmään kuuluvia talletuspankkeja pidetään talletussuojan osalta yhtenä pankkina. Talletussuojarahastosta korvataan tallettajien saamiset OP-ryhmän talletuspankeilta enintään 25 000 euroon asti. OP-ryhmässä talletuspankkeja ovat osuuspankit, OKO, Okopankki Oyj ja OP-Kotipankki Oyj.

Pohjola-kauppa: OP-ryhmästä johtava finanssiryhmä Suomessa

OP-ryhmän keskuspankki OKO hankki syyskuussa enemmistön Pohjola-Yhtymä Oyj:n osakeista. Kauppa laajensi OP-ryhmän toiminnan vahinkovakuutusmarkkinoille ja vahvisti ryhmän asemaa varallisuudenhoidossa, rahastoissa ja henki- ja eläkevakuutuksessa. Pohjola on Suo-

men suurimpia vahinkovakuuttajia. Pohjolan toinen liiketoiminta-alue oli varainhoitopalvelut, joka koostui henkivakuutuksesta, rahastoista ja omaisuudenhoidosta.

Pohjolan hankinta laajensi myös OP-ryhmän asiakaskuntaa. Ryhmä vahvistui erityisesti yritys-sektorilla, jonka vahinkovakuuttamisessa Pohjola on ollut perinteisesti vahva. OP-ryhmän merkittävin liiketoiminta-alue on edelleen vähittäispankkitoiminta, ja vahinkovakuutusliiketoiminta on toiseksi tärkein. Laajentuneella ryhmällä on vahva ja monipuolinen liiketoimintakokonaisuus.

OP-ryhmä on näiden järjestelyjen jälkeen johtava finanssiryhmä Suomessa. Sillä on vahva markkina-asema kaikilla keskeisillä liiketoiminta-alueillaan, se on henkilöstömäärältään selvästi suurin, ja sillä on kattava valtakunnallinen palveluverkosto.

OP-ryhmä, Suomi-yhtiö ja Ilmarinen ovat lisäksi sopineet syventävänsä keskinäistä yhteistoimintaansa, mikä synnytti merkittävän yhteistyöryhmän Suomen finanssimarkkinoille.

Pohjolan osakkeiden hankinta

OKO osti 12.9.2005 Keskinäinen Henkivakuutusyhtiö Suomelta ja Keskinäinen Eläkevakuutusyhtiö Ilmariselta kaikki niiden omistamat Pohjola-Yhtymä Oyj:n osakkeet noin 1,2 miljardin euron kauppahintaan. Osakekohtainen kauppahinta oli 13,35 euroa. Kaupan jälkeen OKO omisti noin 58,5 prosenttia Pohjolan osakkeista ja äänimäärästä. OKOn ylimääräinen yhtiökokous hyväksyi 14.10.2005 kaupan ehtona olleen osakeannin. Kauppa toteutui lopullisesti 18.10.2005, kun OKOn sai kaupan ehtona olleet viranomaishyväksynyt. Kaupan toteuduttua Pohjolasta tuli OKOn tytäryhtiö.

Keskinäinen Henkivakuutusyhtiö Suomen ja Keskinäinen Eläkevakuutusyhtiö Ilmarisen kanssa tehdyn sopimuksen mukaisesti OPK myi 14.10.2005 Suomi-yhtiölle ja Ilmariselle OKOn A-sarjan osakkeita määrän, joka nosti kummankin ostajan omistusosuuden 5,27 prosenttiin osakkeista ja 2,81 prosenttiin äänistä. Kaupan jälkeen sekä Suomi-yhtiö että Ilmarinen hankkivat lisää OKOn osakkeita. Suomi-yhtiö ilmoitti 24.11.2005, että sen omistusosuus OKOn osakkeista oli noussut 10,36 prosenttiin ja osuus äänistä 5,52 prosenttiin. Ilmarinen ilmoitti 1.12.2005, että sen vastaavat osuudet OKOsta olivat nousseet 10,04:ään ja 5,35 prosenttiin.

Julkistaessaan 12.9.2005 Pohjolan osakkeita koskevan kaupan OKO ilmoitti tekevänsä muille Pohjolan omistajille julkisen ostotarjouksen jäljellä olevista Pohjolan osakkeista ja pyrkivänsä hankkimaan Pohjolan kaikki osakkeet. Järjestelyssä Pohjolan koko osakekannan arvoksi täysi laimennusvaikutus huomioon otettuna laskettiin noin 2 075 miljoonaa euroa.

OKOn osuus Pohjolan osakkeista ja äänistä nousi 19.10.2005 yli kahden kolmasosan usean eri ajankohtana toteutetun pörssikaupan johdosta. OKOn julkinen ostotarjous Pohjolan osakkeista, joka alkoi 19.10.2005, päättyi 18.11.2005. OKOn tarjoama käteisvastike oli 13,35 euroa Pohjolan osakkeelta. Tarjouksen hyväksyneiden osuus Pohjolan osakkeista ja äänimäärästä oli 13,1 prosenttia. OKOn omistus- ja ääniosuus Pohjolassa nousi nämä sekä OKOn muutoin hankkimat Pohjolan osakkeet huomioon ottaen 83 prosenttiin.

Pohjolan ylimääräinen yhtiökokous päätti 23.11.2005 hallituksen kokoonpanosta, uudesta tilintarkastajasta ja osakepääoman alentamisesta. Hallituksen jäsenmääräksi vahvistettiin viisi, ja puheenjohtajaksi valittiin OKOn toimitusjohtaja Mikael Silvennoinen.

OKO teki 1.12.2005 arvopaperimarkkinalain 6 luvun 6 pykälän mukaisen lunastustarjouksen Pohjolan osakkeista samaan hintaan kuin aiemmassa ostotarjouksessa. Tarjous päättyi 5.1.2006, ja sen hyväksyneiden osuus Pohjolan osakkeista ja äänimäärästä oli 4,4 prosenttia. OKOn omistus- ja ääniosuus Pohjolassa nousi nämä sekä OKOn muutoin hankkimat Pohjolan osakkeet huomioon ottaen 89,96 prosenttiin. OKO ilmoitti 10.1.2006, että sen omistusosuus Pohjolasta oli ylittänyt 90 prosenttia. OKO on esittänyt vaatimuksen lunastaa muiden Pohjolan osakkeenomistajien osakkeet hintaan 13,35 euroa osakkeelta. OKO on aloittanut osakeyhtiölain mukaisen välimiesmenettelyn Pohjolan osakkeiden lunastamiseksi. Pohjola-Yhtymä Oyj:n pörs-sinoteerauksen arvioidaan päättyvän vuoden 2006 toisen vuosineljänneksen aikana.

Pohjola-kaupan takia vahinkovakuutusyhteistyö Fennia-ryhmän ja Lähivakuutusryhmän kanssa päättyi vuoden lopulla.

Kaupan rahoitus

Koko OP-ryhmä osallistui Pohjola-kaupan rahoitukseen. OKO rahoitti kaupan ensisijaisesti vanhoille osakkeenomistajilleen tarkoitetulla osakeannilla, omaisuuseriensä myynnillä, velkaemissioilla ja sisäisillä likvideillä varoilla. Osuuspankkikeskus Osk rahoitti oman osuutensa järjestelystä korottamalla varsinaista osuuspääomaansa noin 300 miljoonalla eurolla ja laskemalla liikkeeseen lisäosuuksia niin ikään noin 300 miljoonan euron arvosta sekä laskemalla liikkeeseen kaksi 70 miljoonan euron joukkovelkakirjalainaa.

OKOn 14.10.2005 pidetty ylimääräinen yhtiökokous hyväksyi johtokunnan ehdotukset Pohjolan osakkeiden hankintaan liittyvästä OKOn osakepääoman korottamisesta ja yhtiöjärjestyksen muuttamisesta. Samana päivänä pidetty Osuuspankkikeskus Osk:n ylimääräinen osuuskunnan kokous hyväksyi johtokunnan ehdotukset sääntömuutoksista, jotka mahdollistivat Pohjolan osakkeiden hankintaan liittyvät pääomajärjestelyt.

OKOn vanhoille osakkeenomistajille suunnattu osakeanti, joka alkoi 24.10.2005, päättyi 15.11.2005. Osakeannissa merkittiin kaikki tarjotut runsaat 100 miljoonaa osaketta. Uusien osakkeiden merkintähinta oli 7,20 euroa osakkeelta.

OKO myi syyskuussa tehdyllä kaupalla pääkaupunkiseudulla vähittäispankkitoimintaa harjoittavan Okopankki Oyj:n osakekannan OPK:lle. Okopankin ja OPK:n täysin omistaman Optum Oy:n liiketoiminnot yhdistettiin 27.12.2005.

Pohjola myi 30.12.2005 OPK:lle Pohjola Rahastoyhtiö Oy:n osakekannan 73,0 miljoonan euron hinnasta ja Pohjolan Systeemipalvelu Oy:n osakekannan 13,0 miljoonan euron hinnasta. Koyhtiöt yhdistetään vastaavaa liiketoimintaa OP-ryhmässä jo ennestään harjoitaviin yhtiöihin. Pohjola myi 16.1.2006 Henkivakuutusosakeyhtiö Pohjolan osakekannan 281 miljoonan euron hinnasta OPK:lle ja Pohjola Omaisuudenhoito Oy:n osakekannan 118,5 miljoonan euron hinnasta OKOLle.

Pohjolan ylimääräinen yhtiökokous 19.1.2006 päätti muutoksesta yhtiöjärjestykseen, hyväksyi Pohjolan ja OKOn tai OPK:n väliset yrityskaupat ja -järjestelyt sekä valtuutti hallituksen tarvittaessa myymään Pohjola-Yhtymä Oyj:n jäljellä olevan liiketoiminnan tytäryhtiöineen joko kokonaan tai osittain.

Liiketoimintojen yhdistäminen

Suunnitelmien mukaan Pohjolan Systeemipalvelu Oy sulautuu OPK:hon, Pohjola Rahastoyhtiö Oy OP-Rahastoyhtiö Oy:hyn, Henkivakuutusosakeyhtiö Pohjola OP-Henkivakuutus Oy:hyn ja Opstock Oy OKOon vuoden 2006 aikana. Ennen sulautumista Opstock Oy:n corporate finance -toiminnot siirretään liiketoimintasiirrolla uuteen perustettavaan yhtiöön, ja omaisuudenhoitoon liittyvät toiminnot siirretään Pohjola Omaisuudenhoito Oy:hyn, jonka nimi muutetaan OKO Varainhoito Oy:ksi.

Vuoden 2005 lopussa aloitettiin OP-ryhmän ja Pohjolan liiketoimintojen yhdistämisen suunnittelu. Helmikuun 2006 alussa tehtiin päällekkäisiä toimintoja koskeva yt-neuvotteluesitys. Päällekkäisiä varainhoito-, sijoitusrahasto- ja henkivakuutus toimintoja koskeva henkilöstön vähentämistarve on arvioitu 50 henkilöksi. Muun varainhoidon myyntihenkilöstön osalta vähennystarpeen arvioidaan koskevan noin 30 henkilöä. Muilta osin yt-menettely liittyy Osuuspankkikeskuksen ja Pohjolan konsernitoimintojen yhdistämiseen ja uudelleenorganisointiin.

Kaupan vaikutukset OP-ryhmän taloudelliseen asemaan

Pohjola-kaupan ansiosta OP-ryhmän tuloksen arvioidaan kasvavan tulevaisuudessa. Tulosta kasvattavat Pohjola-konserniin kuuluvien yhtiöiden ennakoitujen liiketulokset sekä odotetut tuotto- ja kulusynergiat. Tuloksen kasvua puolestaan hidastavat kaupan rahoituskustannukset sekä kauppahinnan kohdistamisen yhteydessä syntyneistä uusista aineettomista hyödykkeistä tehtävät poistot.

OP-ryhmän omistusosuus Pohjola-Yhtymä Oyj:n osakkeista oli vuoden 2005 lopussa 86,3 prosenttia. Osakkeiden hankintahinta oli runsaat 1 770 miljoonaa euroa, mikä oli runsaat 860 miljoonaa euroa suurempi kuin OP-ryhmän omistusosuutta vastaava osuus Pohjolan konsernitaeseen mukaisista omista pääomista. Osakkeiden hankintahinnan ja käypään arvoon arvostetun

konsernitaseen mukaisen nettovarallisuuden erotusta on kohdistettu tuotemerkkiin, vakuutus-kannan arvoon, asiakassuhteisiin ja muihin aineettomiin hyödykkeisiin laskennalliset verot huuo-mioon ottaen hieman yli 400 miljoonaa euroa. Kohdistamattomaksi hankintahinnan ja nettova-rallisuuden erotukseksi eli liikearvoksi muodostui noin 515 miljoonaa euroa. Liikearvo on kohdis-tettu erikseen henkivakuutukseen, rahastoliiketoimintaan, omaisuudenhoitoon sekä vahinkova-kuutukseen.

Syntyneistä aineettomista hyödykkeistä vakuutuskannan arvoon, asiakassuhteisiin ja tietojärjes-telmiin kohdistuva osuus poistetaan vaikutusaikanaan. Vakuutuskannan arvoon kohdistuva ai-neeton hyödyke poistetaan 10 vuodessa, asiakassuhteisiin kohdistuva 10–13 vuodessa ja tieto-järjestelmiin kohdistuvat hyödykkeet 2–5 vuodessa. Poistettavat aineettomat hyödykkeet ovat yhteensä 439 miljoonaa euroa. Poistot ovat suurimmillaan vuosina 2006 ja 2007, jolloin niiden määrä laskennallisella verolla oikaistuna on vuositasolla noin 37 miljoonaa euroa. Tuotemerk-kiin kohdistuva aineeton hyödyke sekä liikearvo testataan vuosittain. Jos aineettoman hyödyk-keen tai liikearvon arvo on suurempi kuin arvioitu liiketoiminnan tulos tarkasteluperiodilla, kirja-taan edellä mainituista eristä tulosvaikutteinen arvonalentuminen. IFRS-standardien mukaan kauppahinnan kohdistamista voidaan tarkentaa 12 kuukauden ajan tytäryhtiöiden osakkeiden hankkimisesta.

Pohjola-kaupan odotetaan tuovan OKOlle ja OP-ryhmälle merkittäviä synergiaetuja. OP-ryhmän kulu- ja tuottosyngiat arvioidaan vuositasolla noin 91 miljoonaksi euroksi (ennen veroja), josta OKOn osuudeksi arvioidaan noin 52 miljoonaa euroa. Kokonaissyngiat arvioidaan saavutetta-van täysimääräisinä viidessä vuodessa.

Pohjola-kaupan vaikutuksesta vuoden 2005 lopun vakavaraisuuteen on tehty selkoa tämän tu-lostiedotteen luvussa Riskinkantokyky ja riskienhallinta. Osakeyhtiölain mukaisen lunastusoikei-den käyttäminen nostaa OP-ryhmän omistussuuden Pohjolasta 100 prosenttiin. Jäljellä olevan vähemmistön osuuden hankinnan arvioidaan yksittäisenä tapahtuma heikentävän OP-ryhmän luottolaitostoiminnasta annetun lain mukaista vakavaraisuutta ensisijaisilla omilla varoilla lasket-tuna noin 0,5 prosenttiyksikköä vuoden 2005 lopun tilanteesta.

Pohjola-kauppa vaikuttaa huomattavasti OP-ryhmän riskiasemaan. Henkivakuutusliiketoiminnan kasvun sekä uuden vahinkovakuutus-liiketoiminta-alueen vuoksi OP-ryhmän tuloksen ja vaka-varaisuussuhteen herkkyys sijoitustoiminnan riskeille kasvaa. Vahinkovakuutustoiminnan myötä OP-ryhmän tulokseen vaikuttaa vastaisuudessa myös vahinkojen epätasainen jaksottuminen eri vuosille. Kokonaisuutena OP-ryhmän riskien arvioidaan kuitenkin riskien hajaantumisen sekä pankki- ja vakuutustoiminnan riskien osittaisen toisistaan riippumattomuuden vuoksi säilyvän edelleen matalalla tasolla, etenkin jos riskejä suhteutetaan kasvaneeseen liiketoiminnan volyy-miin tai OP-ryhmän omiin varoihin.

Vuoden 2006 näkymät

OP-ryhmän markkina-asema on vahvistunut usean vuoden ajan. Ryhmän tavoitteena on vah-vistaa markkina-asemaansa edelleen.

OP-ryhmän pankkiliiketoiminnan tuloksen vuodelta 2006 arvioidaan muodostuvan samantasoi-seksi kuin vuodelta 2005. Vuonna 2006 vahinkovakuutusliiketoiminta yhdistellään OP-ryhmään koko vuodelta. Tämän johdosta tuloksen ennen veroja arvioidaan nousevan selvästi suurem-maksi kuin vuodelta 2005.

Kaikki tässä tulostiedotteessa esitetyt ennusteet ja arviot perustuvat tämänhetkiseen näkemyk-seen OP-ryhmän ja sen eri toimintojen talouden kehityksestä, ja todelliset tulokset voivat olla merkittävästikin erilaiset.

Liiketoiminta-alueet

OP-ryhmän liiketoiminta-alueet ovat vähittäispankki, varallisuudenhoito, yrityspankki, vahinkovakuutus ja varainhallinta. Vähittäispankkitoiminta muodostuu osuuspankkien ja Okopankki Oyj:n muusta asiakasliiketoiminnasta (rahoitus-, maksuliike- ja kassanhallintapalvelut) kuin varallisuudenhoitopalveluista. Vähittäispankkitoimintaan sisältyy myös OP-Kotipankki Oyj:n, OP-Asuntoluottopankki Oyj:n sekä Osuuspankkien Keskinäisen Vakuutusyhtiön toiminta kokonaisuudessaan.

Varallisuudenhoitoon sisältyy OP-ryhmän henkivakuutusyhtiöiden (OP-Henkivakuutus Oy ja Henkivakuutusosakeyhtiö Pohjola), rahastoyhtiöiden (OP-Rahastoyhtiö Oy ja Pohjola Rahastoyhtiö) ja Pohjola Omaisuudenhoito Oy:n toiminta kokonaisuudessaan, Opstock Oy:n omaisuudenhoitopalvelut sekä osuuspankkien ja Okopankki Oyj:n varallisuudenhoitopalvelut.

Yrityspankkitoimintaan sisältyy OKO-konsernin yrityspankkitoiminta sekä Opstock Oy:n corporate finance -palvelut. Yrityspankkitoimintaan kuuluvat käytännössä OP-ryhmän suurimpien yritysten ja yhteisöasiakkaiden palvelut sekä kohde- ja saatavavakuudellinen rahoitus.

Vahinkovakuutus on uusi, Pohjola-kaupan johdosta syntynyt liiketoiminta-alue. Siihen sisältyy OP-ryhmän vahinkovakuutusyhtiöiden eli Vahinkovakuutusosakeyhtiö Pohjolan, Vahinkovakuutusosakeyhtiö Eurooppalaisen, A-vakuutuksen, Baltiassa toimivien Seesam-yhtiöiden, Pohjola-konserniin kuuluvien run-off-yhtiöiden liiketoiminta sekä vahinkovakuutusta tukevien palveluyhtiöiden toiminta.

Varainhallinta sisältää OPK:n, OKOn, osuuspankkien ja Okopankki Oyj:n oman sijoitustoiminnan sekä toiminnan pääoma- ja rahamarkkinoilla. Varainhallinta kattaa OKOn liiketoiminta-alueista keskuspankkitoiminnan ja varainhallinnan.

Liiketoiminta-alueiden ulkopuolelle jää valtaosa OPK:n toiminnoista, FD Finanssidata Oy ja eräät Pohjolan palveluyhtiöt kokonaisuudessaan, OKO-konsernin konsernihallinto sekä osuuspankkien liiketoiminta-alueille kohdistamattomat, lähinnä pankin hallintoon ja liiketoiminnan tukitoimintoihin kohdistuvat erät. OPK:n ja FD:n liiketoiminta-alueita tukevien palveluiden kustannukset kohdistuvat liiketoiminta-alueille sisäisinä palveluveloituksina.

Pankkitoiminnalle kohdistetaan omaa pääomaa 11 prosenttia luottolaitoslain mukaisista riskipainotetuista sitoumuksista. Allokoimaton oma pääoma kohdistuu liiketoiminta-alueiden ulkopuoliselle alueelle "muu toiminta".

Liiketoiminta-alueet, tiivistelmä

Milj. €	Tuotot	Kulut	Arvon alentumiset	Muut erät
Vähittäispankki	883	379	2	27
Varallisuudenhoito	190	142	0	12
josta henki- ja eläkevakuutus	60	34	0	0
Yrityspankki	156	58	5	0
Vahinkovakuutus	84	58	0	0
Varainhallinta	78	16	-1	0
Muu, ml. eliminoinnit	22	123	-1	14
Yhteensä	1 414	776	6	53

Tulos ennen veroja, milj. €	1-12/2005	1-12/2004	Muutos, %
Vähittäispankki	474	443	7,2
Varallisuudenhoito	37	31	18,9
josta henki- ja eläkevakuutus	27	26	1,4
Yrityspankki	94	70	33,2
Vahinkovakuutus	27	0	
Varainhallinta	63	65	-3,2
Muu, ml. eliminoinnit	-116	-98	18,4
Yhteensä	579	511	13,2

Vähittäispankkitoiminta kasvoi

OP-ryhmän kotitalousasiakkaat nostivat kertomusvuoden aikana asuntoluottoja 6,3 miljardia euroa, eli 22 prosenttia enemmän kuin edellisenä vuonna. Viimeisellä vuosineljänneksellä asuntoluottoja nostettiin 1,5 miljardia euroa, eli 18 prosenttia enemmän kuin vuotta aiemmin. Uusien asuntoluottojen keskimarginaali laski edelleen ja oli katsauskaudella keskimäärin 0,2 prosenttiyksikköä matalampi kuin edellisenä vuonna. Vuoden 2004 lopusta asuntoluottokanta kasvoi 15 prosenttia 16,4 miljardiin euroon. Vuonna 2005 OP-Kiinteistökeskusten välittämien kauppojen määrä oli 16 500, eli 14 prosenttia suurempi kuin vuonna 2004. Kotitalouksien kulutusluotot kasvoivat 14 prosenttia 2,5 miljardiin euroon.

Kotitalouksien käyttely- ja maksuliiketalletukset kasvoivat 4,3 prosenttia 10,7 miljardiin euroon. Asiakkaiden korttien määrä oli vuoden lopussa 2 miljoonaa. Maksamiseen soveltuvien korttien osuus kaikista korteista oli 92 prosenttia. Kansainvälisten korttien osuus oli 59 prosenttia.

Vähittäispankkitoimintaan sisältyvä yritysten luottokanta oli vuoden lopussa 3,5 miljardia euroa, eli 5,9 prosenttia suurempi kuin vuotta aiemmin. Vähittäispankin yritysasiakkaat nostivat uusia euromääräisiä luottoja 13 prosenttia enemmän kuin edellisenä vuonna. Yritysten maksuliiketalletukset kasvoivat 10 prosenttia ja olivat vuoden lopussa 2,4 miljardia euroa.

Vähittäispankkitoiminnan tulos ennen veroja oli 474 miljoonaa euroa, eli 7,2 prosenttia suurempi kuin vuonna 2004. Tuotot olivat 883 miljoonaa euroa, eli 3,0 prosenttia suuremmat kuin vuonna 2004. Kulut pienuivat 1,9 prosenttia.

Pääosa osuuspankkien tuloksesta kohdistuu vähittäispankki-liiketoiminta-alueeseen. Kaikki OP-ryhmän tilinpäätökseen yhdisteltävät 238 osuuspankkia tekivät vuonna 2005 positiivisen liiketuloksen. Niiden yhteenlaskettu suomalaisen tilinpäätösnormiston mukaan laskettu liikevoitto oli 403 miljoonaa euroa (335). Korkokate oli 618 miljoonaa euroa (604), palkkiotuotot 206 miljoonaa euroa (186) ja muut tuotot 145 miljoonaa euroa (103). Muihin tuottoihin sisältyy luovutusvoittoja ja arvomuutoksia OKOn osakkeista ja merkintäoikeuksista yhteensä 51 miljoonaa euroa (7). Kulut yhteensä olivat 562 miljoonaa euroa (555). Henkilöstökulut kasvoivat 3,6 prosenttia ja muut hallintokulut 1,5 prosenttia. Arvon alentumistappiot luotoista ja muista sitoumuksista olivat 4,0 miljoonaa euroa.

Vähittäispankki

Milj. €	1–12/2005	Muutos vuotta aiemmasta, %	10–12/2005
Tulos ennen veroja	474	7,2	103
Nostetut asuntoluotot	6 288	22,2	1 495
Nostetut yritysluotot	1 515	12,8	413
Välitetyt kiinteistökaupat, kpl	16 489	13,7	3 749
<i>Mrd. €</i>	<i>31.12.2005</i>	<i>31.12.2004</i>	<i>Muutos, %</i>
Luottokanta			
Asuntoluotot	16,4	14,3	15,1
Muut kotitalouksien luotot	7,1	6,5	9,1
Yritysten luotot	3,5	3,3	5,9
Muut luotot	1,0	0,8	15,4
Yhteensä	28,0	24,9	12,3
Takauskanta	0,5	0,4	30,7
Käyttely- ja maksuliiketalletukset			
Kotitalouksien	10,7	10,3	4,3
Yritysten	2,4	2,2	9,5
Muiden	1,0	1,0	-0,6
Yhteensä	14,2	13,6	4,8

Syyskuun lopussa Strömfors Andelsbank sulautui Elimäen Osuuspankkiin. Tammikuussa 2006 Eurajoen Osuuspankin, Kankaanpään Osuuspankin ja Rauman Seudun Osuuspankin osuuskunnan kokouksissa sekä Porin Seudun Osuuspankin edustajiston kokouksessa tehtiin päätökset sulautumisesta ja uuden Länsi-Suomen Osuuspankin perustamisesta. Länsi-Suomen Osuuspankki aloittaa toimintansa vuoden 2006 aikana. Lisäksi on tehty päätökset Viekin

Osuuspankin sulautumisesta Lieksan Osuuspankkiin ja Hämeenkosken Osuuspankin sulautumisesta Päijät-Hämeen Osuuspankkiin. Molempien sulautumisten on suunniteltu toteutuvan kevään 2006 aikana.

Varallisuudenhoidon volyyymi lisääntyi

OP-ryhmän varallisuudenhoidon volyyymi kasvoi voimakkaasti vuonna 2005. Sekä OP-Henkivakuutus Oy että OP-Rahastoyhtiö Oy kasvoivat nopeammin kuin kilpailijat keskimäärin. Pohjola-kauppa lisäsi merkittävästi OP-ryhmän varallisuudenhoidon asiakasmäärää ja toiminnan volyyymiä.

OP-Henkivakuutus Oy:n maksutulo oli kertomusvuonna 640 miljoonaa euroa, eli 34 prosenttia suurempi kuin edellisenä vuonna (478). Henkivakuutusosakeyhtiö Pohjolan maksutulo vuonna 2005 oli 334 miljoonaa euroa, josta OP-ryhmään yhdistelty marras-joulukuun osuus oli 148 miljoonaa euroa. Katsauskauden lopussa OP-ryhmän vakuutussäästöt olivat 4,8 miljardia euroa, eli 2,2 miljardia euroa suuremmat kuin vuoden 2004 lopussa. Pohjolan osuus kasvusta on 1,5 miljardia euroa.

Nettomerkinnot OP-sijoitusrahastoihin olivat kertomusvuonna 1,8 miljardia euroa, eli 20 prosenttia suuremmat kuin edellisenä vuonna (1,5). Nettomerkinnot Pohjola-rahastoihin olivat koko vuonna 486 miljoonaa euroa, josta OP-ryhmään yhdistelty marras-joulukuun osuus oli 62 miljoonaa euroa.

OP-ryhmän sijoitusrahastojen pääoma oli vuoden lopussa 10,0 miljardia euroa, eli 4,9 miljardia euroa suurempi kuin vuotta aiemmin. Pohjola-rahastojen vaikutus kasvuun oli 2,3 miljardia euroa. Vuoden lopussa OP-ryhmän osuus sijoitusrahastoasiakkaista oli 21,7 prosenttia. OP-ryhmän hallinnoimia sijoitusrahastoja oli vuoden lopussa 71, joista 38 oli OP-Rahastoyhtiö Oy:n hallinnoimia ja 33 Pohjola Rahastoyhtiö Oy:n hallinnoimia. Rahastojen määrä supistuu vuoden 2006 aikana rahastojen sulautumisten vuoksi.

Varallisuudenhoidon tulos ennen veroja oli 37 miljoonaa euroa, kun se vuonna 2004 oli 31 miljoonaa euroa. Tuotot olivat 190 miljoonaa euroa, eli 30 miljoonaa euroa suuremmat kuin vuonna 2004. Kulut kasvoivat 19 prosenttia.

Liiketoiminta-alueeseen sisältyvän OP-Henkivakuutus Oy:n OP-ryhmän IFRS-tilinpäätökseen yhdistelty tulos ennen veroja oli 34 miljoonaa euroa (27). Laskuperustekorkoisten vastuiden diskonttaus korkoa laskettiin 4,5 prosentista 3,0 prosenttiin, minkä vuoksi vastuuvulkaa vahvistettiin yhteensä 12 miljoonan euron korkotäydennyksellä. Lisäksi varattiin 7,5 miljoonaa euroa tuleviin asiakashyvityksiin.

Yhtiön tulos ennen veroja käyvin arvoin oli 101 miljoonaa euroa ja oman pääoman tuotto 32,7 prosenttia. Kokonaistulos käyvin arvoin ilman edellä mainittua harkinnanvaraista korkotäydennystä ja varautumista tuleviin asiakashyvityksiin olisi ollut noin 120 miljoonaa euroa. Realisoitumaton arvomuutos on kirjattu verovelan vähentämisen jälkeen oman pääoman käyvän arvon rahastoon. Vuoden lopussa käyvän arvon rahasto oli verovelan huomioon ottamisen jälkeen 106 miljoonaa euroa, josta 49 miljoonaa euroa kertyi vuoden 2005 arvomuutoksesta.

OP-Henkivakuutus Oy:n vakuutusmaksutulo kasvoi 34 prosenttia 640 miljoonaan euroon. Henkivakuutusten maksutulo oli 589 miljoonaa (401), eläkevakuutusten 81 miljoonaa (77) ja muiden vakuutusten alle miljoona euroa (0). Sijoitussidonnaisten vakuutusten osuus eläkevakuutuksen maksutulosta oli 53 prosenttia. Liikekustannussuhde kuormitustulosta laskettuna oli 84,0 prosenttia (85,3). Sijoitustoiminnan nettotuotot kasvoivat 79 prosenttia 300 miljoonaan euroon. Yhtiön sijoitustoiminnan tuotto oli käyvin arvoin 8,3 prosenttia, kun se vuotta aiemmin oli 7,6 prosenttia.

Henkivakuutusosakeyhtiö Pohjola aloitti liiketoiminnan vuoden 2005 alussa. Yhtiön IFRS-periaatteiden mukaan laskettu tulos ennen veroja oli 19,6 miljoonaa euroa. Yhtiön tulos ennen veroja käyvin arvoin oli 40 miljoonaa euroa. Yhtiö vahvisti joulukuussa vastuuvulkaa 12 miljoonan euron korkotäydennyksellä sekä varasi 5 miljoonaa euroa tuleviin asiakashyvityksiin. Yhtiön tulos ennen veroja oli marras-joulukuussa hieman alle 10 miljoonaa euroa. Tulokseen sisältyi 16 miljoonaa euroa arvopapereiden myyntivoittoja, jotka eivät sisälly OP-ryhmän tulokseen.

OP-ryhmän henkivakuutusyhtiöiden tulosanalyysi (IFRS)

Milj. €	OP-Henkivakuutus Oy			Henkivakuutus- osakeyhtiö Pohjola
	2005	2004	Muutos, %	11-12/2005
Vakuutusmaksutulo	640	478	33,7	148
Sijoitustoiminnan nettotuotto	300	168	78,7	69
Maksetut korvaukset	-199	-161	23,1	-21
Vastuuvelan muutos ennen lisäetuja	-659	-410	60,5	-171
Lisäedut	-22	-25	-12,5	-9
Liikekulut	-25	-22	14,7	-6
Tulos ennen veroja	34	27	27,3	10

OP-ryhmän henkivakuutusyhtiöiden yhteenlaskettu vastuuelka oli vuoden lopussa 5,0 miljardia euroa, eli 2,3 miljardia suurempi kuin vuoden 2004 lopussa. OP-Henkivakuutus Oy:n vastuuelka kasvoi 25 prosenttia 3,4 miljardiin euroon. Pohjola Henkivakuutuksen vastuuelka oli vuoden lopussa 1,6 miljardia euroa. Sijoitussidonnaisten vakuutusten osuus OP-ryhmän henki- ja eläkevakuutuksen vastuuelasta oli 30,2 prosenttia. Yhtiöiden yhteenlaskettu sijoitusomaisuus ilman sijoitussidonnaisen vakuutuksen katteena olevaa omaisuutta oli 3,9 miljardia euroa, josta korkosijoitusten osuus oli tilikauden lopussa 76 prosenttia, osakkeiden ja osakerahastojen 12 prosenttia, kiinteistösijoitusten 5 prosenttia ja vaihtoehtoisten sijoitusten osuus 7 prosenttia.

Opstock Oy:n ja Pohjola Omaisuudenhoito Oy:n hallinnoimat yhteenlasketut yksityis- ja yhteisöasiakkaiden varat olivat vuoden lopussa 27,1 miljardia euroa. Hallinnoitavista asiakasvaroista OP-ryhmän sijoitusrahastojen, henkivakuutusyhtiöiden tai muiden OPK-konserniin kuuluvien yhtiöiden sijoitusvarojen osuus oli 17,3 miljardia euroa. Opstock Oy:n hallinnoimat asiakasvarat kasvoivat 24 prosenttia 13,6 miljardiin euroon.

Välitettyjen kotitalouksien osakekauppojen määrä kasvoi edellisestä vuodesta 44 prosenttia 409 000:een. Internetin kautta välitettyjen toimeksiantojen osuus oli 72 prosenttia (68).

Varallisuudenhoito

Milj. €	1-12/2005	Muutos vuotta aiemmasta, %	10-12/2005
Tulos ennen veroja	37	18,9	22
Vakuutusmaksutulo	788	65,0	353
Sijoitusrahastojen nettomerkinnot	1 845	19,9	427
<i>Mrd. €</i>	<i>31.12.2005</i>	<i>31.12.2004</i>	<i>Muutos, %</i>
Sijoitustalletukset	9,5	8,6	10,1
Säästöhenkivakuutus	3,6	2,2	58,8
Eläkevakuutus	1,1	0,3	
Kapitalisaatiosopimukset	0,2	0,1	86,3
Vakuutussäästöt yhteensä	4,9	2,7	83,7
josta sijoitussidonnaiset	1,3	0,6	
Osake- ja hedgerahastot	3,6	1,7	
Yhdistelmärahastot	1,3	0,8	69,2
Pitkän koron rahastot	2,4	0,9	
Lyhyen koron rahastot	2,7	1,8	56,4
Sijoitusrahastojen arvo yhteensä	10,0	5,1	94,6
Hallinnoidut asiakasvarat (pl. OP-ryhmän sijoitusrahastojen, henkivakuutusyhtiöiden ja muiden yhtiöiden sijoitusvarat)	9,9	3,8	

Yrityspankkitoiminta vahvistui

Yrityspankkitoiminnan luotto- ja takauskanta kasvoi vuoden 2004 lopusta 11 prosenttia ja oli vajaan 7,95 miljardia euroa. Yritysten ja yhteisöjen luotot ja takaukset kasvoivat 9 prosenttia ja saatava- ja kohdevakuudellinen rahoitus noin 17 prosenttia. Yrityksille ja yhteisöille järjestettiin uutta pitkäaikaista rahoitusta katsauskaudella vajaan 2,6 miljardia euroa ja kohdevakuudellista rahoitusta 1,1 miljardia euroa. OP-ryhmä toimi pääjärjestäjänä 7 syndikoidussa luotossa ja osallistui eräiden merkittävien yritysjärjestelyjen rahoitukseen. OKO säilytti asemansa johtavana kotimaisten velkaemissioiden järjestäjänä. OKO on perustanut corporate finance -palveluita tuottavan tytäryhtiön Venäjälle.

Yrityspankkitoiminnan tulos ennen veroja oli 94 miljoonaa euroa, eli 33 prosenttia suurempi kuin vuonna 2004. Tuotot olivat 156 miljoonaa euroa, eli 30 prosenttia suuremmat kuin vuonna 2004. Kulut kasvoivat 21 prosenttia.

Yrityspankki

<i>Milj. €</i>	<i>1–12/2005</i>	<i>Muutos vuotta aiemmasta, %</i>	<i>10–12/2005</i>
Tulos ennen veroja	94	33,2	27
<i>Mrd. €</i>	<i>31.12.2005</i>	<i>31.12.2004</i>	<i>Muutos, %</i>
Luottokanta	6,7	5,9	12,5
Takauskanta	1,2	1,2	1,9
Talletuskanta	0,3	0,3	-0,5

Vahinkovakuutuksesta uusi liiketoiminta-alue

Pohjola-kaupan jälkeen vahinkovakuutuksesta muodostui OP-ryhmälle uusi liiketoiminta-alue.

Pohjola-konsernin vahinkovakuutusyhtiöiden maksutulo oli koko vuonna 2005 yhteensä 808 miljoonaa euroa ja voitto ennen veroja 183 miljoonaa euroa. Pohjolan vahinkovakuutustoiminnan yhdistetty kulusuhde koko vuodelta oli 92,3 prosenttia. OP-ryhmän tilinpäätökseen on yhdistelty vahinkovakuutuksen vakuutusmaksutuloa 68 miljoonaa euroa. Vahinkovakuutus-liiketoiminta-alueen tulos marras–joulukuulta oli 27 miljoonaa euroa.

Vahinkovakuutusliiketoiminnasta ja sen kehityksestä on tehty yksityiskohtaisemmin selkoa Pohjola-Yhtymä Oyj:n 17.2.2006 julkaisemassa tilinpäätöstiedotteessa.

Varainhallinnan tulos kasvoi

OKO järjesti maaliskuussa kansainvälisille pääomamarkkinoille suunnatun miljardin euron velkaemission. Lainan laina-aika on kolme vuotta. Varainhallintaan kohdistettujen yleiseen liikkeeseen laskettujen velkakirjojen määrä oli 8,9 miljardia euroa, eli 42 prosenttia suurempi kuin vuotta aiemmin. Yleiseen liikkeeseen laskettujen velkakirjojen määrää lisäsi Pohjolan osakkeiden hankinta.

Varainhallintaan luettujen sijoituskiinteistöjen arvo oli vuoden lopussa 508 miljoonaa euroa, eli 15 prosenttia pienempi kuin vuotta aiemmin. Sijoituskiinteistöihin sitoutuneen pääoman nettotuotto oli 7,4 prosenttia ja kiinteistöjen vuokrausaste 89 prosenttia.

Varainhallintaan kohdistetut saamistodistukset olivat joulukuun lopussa 2,8 miljardia euroa (2,6) ja osakeomistukset 0,09 miljardia euroa (0,05).

Varainhallinnan tulos ennen veroja oli 63 miljoonaa euroa eli 3 prosenttia pienempi kuin vuotta aiemmin. Tuotot supistuivat 23 prosenttia 78 miljoonaan euroon. Kulut supistuivat 57 prosenttia.

OPK-konserni

OPK-konsernin IFRS-periaatteiden mukaisesti laadittu tulos ennen veroja oli 301 miljoonaa euroa (250). Konsernin tulokseen on yhdistelty Pohjola-yhtiöiden tulos marras-joulukuulta.

Konsernin korkokate kasvoi 7,1 prosenttia 169 miljoonaan euroon erityisesti yritys pankkitoiminnan korkokatteen kasvun ansiosta. Marras-joulukuussa konsernille kertyi vahinkovakuutustoiminnan nettotuottoja 68 miljoonaa euroa. Henkivakuutustoiminnan nettotuotot olivat 55 miljoonaa euroa. Palkkiotuotoissa kasvoivat erityisesti antolainauksesta, rahastotoiminnasta ja arvopapereiden välityksestä saadut palkkiot. Liiketoiminnan muut tuotot olivat 300 miljoonaa euroa (252). Niihin sisältyi myyntivoittoja OKOn osakkeiden ja merkintäoikeuksien myynnistä yhteensä 75 miljoonaa euroa. Vuonna 2004 liiketoiminnan muihin tuottoihin sisältyi OPK:n kirjaama 49 miljoonan euron purkutulos Osuuspankkien Vakuusrahaston purkamisesta.

Konsernin kulut yhteensä kasvoivat 25 prosenttia 414 miljoonaan euroon. Vertailukelpoinen kulu kasvu oli 4,7 prosenttia. Ilman Pohjolan vaikutusta henkilöstökulut kasvoivat 3,1 prosenttia. Konsernin henkilömäärä oli vuoden lopussa 5 399, eli 2 892 suurempi kuin edellisen vuoden lopussa. Nettomääräiset arvonalentumiset saamisista olivat 2,0 miljoonaa euroa.

Konsernin tase kasvoi vuodenvaihteesta 44 prosenttia 28,5 miljardiin euroon. Taseen kasvu johtui pääosin Pohjola-kaupasta ja luottokannan kasvusta. Luottokanta kasvoi 13 prosenttia 10,2 miljardiin euroon (9,1) ja talletuskanta 1,7 prosenttia 2,4 miljardiin euroon (2,4). Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat olivat 8,9 miljardia euroa (6,2). Oma pääoma oli vuoden lopussa 2,2 miljardia euroa (1,0). OPK:n 0,7 miljardin euron osuuspääoma luetaan toistaiseksi vieraaksi pääomaksi.

OPK-konsernin tuloslaskelma

Milj. €	2005	2004	Muutos, %
Korkotuotot	792	436	81,9
Korkokulut	623	278	
Korkokate	169	158	7,1
Saamisten arvonalentumiset	2	2	-17,4
Korkokate arvonalentumisten jälkeen	167	156	7,5
Vahinkovakuutustoiminnan nettotuotot	68		
Henkivakuutustoiminnan nettotuotot	55	43	28,1
Palkkiotuotot, netto	105	88	18,3
Kaupankäynnin nettotuotot	16	8	100,0
Sijoitustoiminnan nettotuoto	13	34	-62,8
Liiketoiminnan muut tuotot	300	252	19,0
Henkilöstökulut	156	125	25,1
Muut hallintokulut	144	124	16,1
Liiketoiminnan muut kulut	114	82	39,1
Palautukset omistajajäsenille	10	5	95,7
Osuus osakkuusyritysten tuloksesta	0	5	-89,5
Tulos ennen veroja	301	250	20,2

Konsernin vakavaraisuus oli vuoden lopussa 14,7 prosenttia (11,5) ja omat varat 1,9 miljardia euroa (1,2). Katsauskauden tulos arvioidulla voitonjaolla vähennettynä on rinnastettu omiin varoihin. OPK:n osuuspääomaan ja konsolidointiryhmän omiin varoihin ei sisälly irtisanottuja osuusmaksuja. Konsernin riskipainotetut saamiset, sijoitukset ja taseen ulkopuoliset erät kasvoivat 22,6 prosenttia 12,8 miljardiin euroon. Pohjolalla ja sen osakkeiden hankinnan rahoituksella oli huomattava vaikutus konsernin vakavaraisuuteen, etenkin omien varojen määrään ja niiden rakenteeseen.

OPK-konsernin rakenne muuttui kertomusvuonna merkittävästi. Syksyllä Pohjola-Yhtymä Oyj:stä ja sen tytäryhtiöistä tuli OPK:n suurimman tytäryhtiön OKOn tytäryhtiöitä. Tähän järjestelyyn liittyi, että OPK osti OKO:lta Okopankki Oyj:n koko osakekannan. Vuoden lopussa Okopankki Oyj sulautui OPK:n täysin omistamaan Optum Oy:hyn, joka jatkaa toimintaansa Okopankki Oyj -nimisenä talletuspankkina. Vuoden lopussa OPK osti Pohjola-Yhtymä Oyj:ltä Pohjola Rahastoyhtiö Oy:n ja Pohjolan Systemipalvelu Oy:n osakekannat.

OPK-konsernin tilinpäätökseen yhdistellään emoyhteisö OPK:n tilinpäätöksen lisäksi OKO-konsernin, OP-Henkivakuutus Oy:n, OP-Kotipankki Oyj:n, OP-Rahastoyhtiö Oy:n, FD Finanssi-

data Oy:n, OP-Asuntoluottopankki Oyj:n ja Okopankki Oyj:n tilinpäätökset. Lisäksi konsernitilinpäätökseen yhdistellään Pohjola Rahastoyhtiö Oy:n ja Pohjolan Systeemipalvelu Oy:n tilinpäätökset. Viimeksi mainittujen yhtiöiden tuloksesta konsernin vuoden 2005 tulokseen yhdistellään ainoastaan marras-joulukuun tulos. Konsernitilinpäätökseen yhdistellään pääomaosuusmenetelmällä myös kiinteistösijoitusyhtiö Oy Realinvest Ab:n ja Automatia Pankkiautomaatit Oy:n tilinpäätökset.

Osuuspankkikeskus Osk

OPK-konsernin emoyhteisön Osuuspankkikeskus Osk:n (OPK) liikevoitto oli 179 miljoonaa euroa (111). Vuoden 2005 tulokseen sisältyi kertaluonteisia myyntivoittoja OKOn osakkeista 117 miljoonaa euroa. Edellisen vuoden tulokseen sisältyi merkittävänä kertaluonteisena eränä Osuuspankkien Vakuusrahaston purkamisesta syntynyt 49 miljoonaa euron purkutulos. Näistä kertaluonteista eristä oikaistu vertailukelpoinen tulos oli 58 miljoonaa euroa (61). Vertailukelpoisen tuloksen supistuminen johtui osinkotuottojen vähentymisestä. ICT-toimintojen uudelleenjärjestelyn vuoksi FD Finanssidatasta siirtyi 1.3.2005 OPK:n palvelukseen 219 henkilöä.

Vuoden 2005 aikana OPK:n jäseniksi liittyivät OP-Kotipankki Oyj sekä Okopankki Oyj. Vuoden lopussa OPK:lla oli 242 jäsentä.

OPK:n osuuskunnan kokous pidettiin 31.3.2005. Hallintoneuvostoon valittiin erovuorossa olleista jäsenistä uudelleen toimitusjohtaja Jari Laaksonen, professori Erkki Laatikainen, toimitusjohtaja Juhani Leminen, toimitusjohtaja Jorma Pere, puheenjohtaja Esa Härmälä ja puheenjohtaja Tuire Santamäki-Vuori. Uudeksi jäseneksi valittiin toimitusjohtaja Tony Vepsäläinen. Hallintoneuvostossa on kaikkiaan 36 jäsentä.

Hallintoneuvosto valitsi järjestäytymiskokouksessaan puheenjohtajakseen uudelleen professori Seppo Penttisen. Varapuheenjohtajiksi valittiin uudelleen sairaalafysikko Pertti Ruotsalainen ja toimitusjohtaja Simo Kauppi.

Osuuskunnan kokouksessa OPK:n tilintarkastajaksi tilivuodeksi 2005 valittiin KHT-yhteisö KPMG Oy Ab.

Joulukuussa 2005 OP-ryhmän pääjohtaja, ministeri Antti Tanskanen ilmoitti jäävänsä eläkkeelle vuoden 2007 alussa. Hallintoneuvoston puheenjohtajan Seppo Penttisen johdolla toimiva työryhmä valmistelee esityksen Antti Tanskanen seuraajasta OPK:n hallintoneuvoston päätettäväksi.

OKO-konserni

OPK:n merkittävin tytäryhtiö on OKO Osuuspankkien Keskuspankki Oyj, joka tytäryhtiöineen muodostaa OKO-konsernin. Vuoden 2005 lopussa Pohjola-Yhtymä Oyj:stä tuli OKOn tytäryhtiö. OKO myi syyskuussa vähittäispankkitoimintaa harjoittavan tytäryhtiönsä Okopankki Oyj:n emoyhteisölleen OPK:lle.

OKO-konsernin IFRS-periaatteiden mukaan laskettu tulos ennen veroja Okopankin myyntivoitto mukaan lukien oli 304 miljoonaa euroa eli yli kaksinkertainen edelliseen vuoteen nähden (138). Okopankin osakkeiden myyntivoitto oli 154 miljoonaa euroa. Vertailukelpoinen tulos ennen veroja kasvoi 17 prosenttia. Vertailukelpoisen tuloksen laskennassa on eliminoitu Pohjola-konsernista yhdistelty tulososuus, kertaluonteiset myyntivoitot osakkeista, myytyjen osakkuusyhtiöiden tulososuudet sekä Vähittäispankkitoiminnan marras-joulukuun tulos vuonna 2004. Osakekohtainen tulos oli 1,96 euroa (0,86). Konsernin luottokanta supistui 8,7 miljardista 6,8 miljardiin euroon, koska Okopankki Oyj:n myynti pienensi luottokantaa 2,9 miljardia euroa. Vahinkovakuutuksen vastuuvélka oli bruttomääräisesti 1,9 miljardia euroa, josta pitkäkestoisten eläkemuotoisten vastuiden osuus oli 1,2 miljardia euroa. Konsernin hallinnoimien asiakasvarojen määrä oli kertomusvuoden lopussa 27,5 miljardia euroa.

Konsernin luottolaitostoiminnasta annetun lain mukainen vakavaraisuussuhde ensisijaisilla omilla varoilla oli vuoden lopussa 9,6 prosenttia (7,6). Vuoden 2005 lopussa OKO-konsernille laskettiin ensimmäisen kerran myös vakavaraisuus rahoitus- ja vakuutusryhmittymien valvonnasta annetun lain mukaan. Näin laskettu omien varojen suhde omien varojen vähimmäismäärään oli 1,23. OKO on julkistanut oman tilinpäätöstiedotteensa tilikaudelta 2005 helmikuun 17. päivänä 2006.

Siirtyminen IFRS-tilinpäätökseen

OP-ryhmä siirtyi IFRS-tilinpäätöskäytäntöön vuoden 2005 alusta lukien. Vuoden 2005 taloudellisen informaation vertailutiedot vuodelta 2004 on muutettu vastaamaan IFRS-periaattein laadittuja tietoja. OP-ryhmä julkaisi 24.3.2005 pörssitiedotteen IFRS-raportointiin siirtymisestä. Tiedotteessa kerrottiin IFRS-tilinpäätökseen siirtymisen keskeisistä vaikutuksista OP-ryhmän vuoden 2004 taloudelliseen informaatioon ja esitettiin täsmäytyslaskelmat suomalaisen tilinpäätöskäytännön (FAS) ja IFRS-periaattein laadittujen tilinpäätöstietojen välillä. Tämän tulostiedotteen taulukko-osassa esitetään päivitetty täsmäytyslaskelmat katsauskauden vertailutietojen osalta. Keväällä julkistetussa pörssitiedotteessa kerrottiin myös siirtymisestä johtuneet keskeiset muutokset tilinpäätöksen laadintaperiaatteisiin.

IFRS-siirtymässä 1.1.2005 käytetyn helpotuksen mukaisesti rahoitusinstrumentteja käsittelevän IAS 39 -standardin osalta vuotta 2004 koskevia vertailutietoja ei muutettu IFRS:n mukaisiksi. IAS 39 -standardin käyttöönoton vaikutukset otettiin huomioon avaavan taseen 1.1.2005 omissa pääomissa.

IAS 39:n vaikutukset OP-ryhmän omiin pääomiin

Siirtymän euromääräinen kokonaisvaikutus ajankohdan 1.1.2005 omiin pääomiin oli 77 miljoonaa euroa positiivinen. Saamisista kirjattujen ryhmäkohtaisten arvonalentumisten vaikutus oli 8 miljoonaa euroa negatiivinen. Myytävissä olevien rahoitusvarojen käypään arvoon arvostamisen vaikutus oli 80 miljoonaa euroa positiivinen. Siirtymän yhteydessä eräitä rahoitusvaroja luokitettiin kertaluonteisesti kaupankäynnin rahoitusvaroiksi. Tämän uudelleenluokituksen vaikutus omiin pääomiin oli vähäinen.

Ryhmäkohtaisia arvonalentumisia kirjataan saamisryhmistä, joihin on kerätty luottoriskiltään samankaltaiset saamiset ja joihin liittyy objektiivisia viitteitä arvonalentumisesta. Saamisryhmistä kirjattavan arvonalentumisen suuruus perustuu kokemusperäiseen prosenttiosuuteen kunkin ryhmän pääomasta. Pääsäännön mukaan saamisten arvonalentumiset kirjataan edelleen saamiskohtaisesti ja ryhmäkohtaisia arvonalentumisia kirjataan saamista, jotka ovat joko liian pieniä tai jotka eivät muutoin ole ohjautuneet saamiskohtaiseen arvonalentumistarkasteluun. IAS 39 -siirtymän yhteydessä kirjattiin omien pääomien vähennykseksi ne saamisryhmäkohtaiset arvonalentumiset, jotka olisi nyt käytössä olevien periaatteiden mukaan kirjattu kuluksi ennen tilikauden alkua.

Myytävissä olevat rahoitusvarat ovat muita kuin kaupankäynnin rahoitusvaroja, lainoja ja saamia tai eräpäivään saakka pidettäviä sijoituksia. IFRS-periaatteiden mukaisesti ne arvostetaan käypään arvoon. Myytävissä oleviksi rahoitusvaroiksi luokitellut osakkeet, osuudet ja saamistodistukset arvostettiin suomalaisen tilinpäätöskäytännön mukaisesti arvonalentumisilla vähennettyyn alkuperäiseen tai jaksotettuun hankintamenuun. Siirtymähetkellä käyvän arvon ja aiemman suomalaisen arvostuskäytännön mukaisten arvojen positiivinen erotus kirjattiin omiin pääomiin sisältyvään Käyvän arvon rahastoon.

OP-ryhmän valmistautuminen vakavaraisuusuudistukseen

Pankkien vakavaraisuussäännöstö muuttuu

Baselin pankkivalvontakomitea julkisti kesäkuussa 2004 lopullisen version uusista luottolaitosten vakavaraisuuden laskentaa ja valvontaa koskevista suosituksista. Euroopan Unionin komissio on valmistellut Baselin suosituksen perustuvaa uutta vakavaraisuusdirektiiviä, joka on hyväksytty Euroopan parlamentissa ja ministerineuvostossa vuoden 2005 aikana. Suunnitelmien mukaan uusi vakava-raisuussäännöstö tulee voimaan EU:ssa vuoden 2007 alussa.

Uusi vakavaraisuussäännöstö perustuu riskienhallinnassa yleisesti käytettyihin menetelmiin, ja se jakautuu kolmeen pilariin. Pilari I säätelee pankkien vähimmäispääoman ja vakavaraisuussuhteen laskentaa. Pilari II:n säännöksillä pyritään varmistumaan, että pankeilla on riittävästi omia pääomia suhteessa pankin riskiprofiiliin sekä riskienhallintajärjestelmien ja sisäisen valvonnan tasoon. Pilari III säätelee pankkien riski- ja vakavaraisuusasemaa koskevan informaation julkistamista.

Uudistuksella pyritään lisäämään rahoitusmarkkinoiden vakautta varmistamalla nykyistä paremmin pankkien omien varojen riittävyys. Tavoitteena on kannustaa pankkeja kehittämään ris-

kienhallintajärjestelmiään ja edistämään riskien oikeaa hinnoittelua. Uuden vakavaraisuussäädösten kehittämisen yhtenä tavoitteena on ollut, että omien varojen vähimmäismäärän määräytymisperusteiden muuttumisesta huolimatta koko pankkitoimialan keskimääräinen vähimmäispääomavaatimus ei muutu.

Nykyisestä säännöstöstä poiketen valmisteilla olevalla vakavaraisuussäädösto sallii vähimmäispääoman laskennan usealla eri menetelmällä. Luottoriskin pääomavaatimus voidaan tulevaisuudessa laskea pankin tai ulkopuolisen tahon tekemän luottokelpoisuusluokituksen mukaan. Uusi säännöstö asettaa omien varojen vähimmäisvaatimuksen myös operatiivisille riskeille.

OP-ryhmän valmistautuminen uudistukseen

OP-ryhmän riskienhallintamenetelmien ja -järjestelmien kehittämisen lähtökohtana ovat ensisijaisesti OP-ryhmän riskienhallinnan tarpeet ja toissijaisesti vakavaraisuussäädösten vaatimusten täyttäminen. Näistä lähtökohdista OPK:n johtokunta linjasi vuoden 2003 lopussa OP-ryhmän tavoitteet vähimmäispääomavaatimuksen laskennassa. Linjauksen mukaan vähittäisvastuiden luottoriskien vähimmäispääomavaatimus lasketaan sisäisten luokitusten menetelmällä, muiden vastuiden luottoriskien pääomavaatimus sisäisten luokitusten perusmenetelmällä ja operatiivisten riskien pääomavaatimus standardimenetelmällä. Markkinariskien pääomavaatimus lasketaan perusmenetelmällä kuten nykyisinkin.

Helmikuussa 2005 OPK:n johtokunta vahvisti käyttöönotettavien menetelmien osalta aiemmin tehdyt linjaukset ja päätti, että OP-ryhmä hyödyntää vakavaraisuus uudistukseen liittyviä siirtymäsäätöjä. OP-ryhmä siirtyy vaiheittain luottoriskien pääoman vaatimuksen laskennassa sisäisten luokitusten menetelmään siten, että ensimmäisten salkkujen pääomavaatimus lasketaan sisäisten luokitusten menetelmällä vuoden 2008 alusta lukien.

Vuoden 2005 aikana OP-ryhmä on jatkanut valmistautumista vakavaraisuus uudistukseen. Vuoden aikana on keskitytty erityisesti uudistuksen vaatimiin tietojärjestelmiin, aikataulukriittisimpien tietojen keräämiseen sekä luottoriskimallien kehittämiseen. Vuoden loppupuolella otettiin käyttöön yksityishenkilöiden asuntoluottojen hakemusvaiheen luottokelpoisuusarvioon perustuva hinnoittelumalli sekä laajennettiin yritys vastuiden luottokelpoisuusluokitus kattamaan kaikki yritys vastuut.

Kansainvälisten selvitysten mukaan sisäisten luokitusten käytöstä vakavaraisuuslaskennassa hyötyvät eniten OP-ryhmän kaltaiset vähittäispankkitoimintaan keskittyneet pankit. Sisäisten luokitusten käyttö lisää omien varojen vähimmäisvaatimuksen herkkyyttä suhdannevaihteluille.

OP-ryhmän tuloslaskelma

Milj. €	1-12/2005	1-12/2004	Muutos, %
Korkotuotot	1 575	1 185	33
Korkokulut	794	428	86
Korkokate (Liite 1)	781	758	3
Saamisten arvonalentumiset (Liite 2)	6	7	-19
Korkokate arvonalentumisten jälkeen	775	750	3
Vahinkovakuutustoiminnan nettotuotot (Liite 3)	68	-	
Henkivakuutustoiminnan nettotuotot (Liite 4)	67	51	32
Palkkiotuotot, netto (Liite 5)	340	314	8
Kaupankäynnin nettotuotot (Liite 6)	27	20	34
Sijoitustoiminnan nettotuotot (Liite 7)	62	79	-22
Liiketoiminnan muut tuotot (Liite 8)	68	46	47
Henkilöstökulut (Liite 9)	387	354	9
Muut hallintokulut (Liite 10)	220	197	12
Liiketoiminnan muut kulut (Liite 11)	169	155	9
Palautukset omistajajäsenille (Liite 12)	53	48	10
Osuus osakkuusyritysten tuloksesta	0	5	-89
Tilikauden tulos ennen veroja	579	511	13
Tuloverot	125	131	-5
Tilikauden voitto	454	380	19
OP-ryhmän omistajien osuus kauden tuloksesta	450	379	19
Vähemmistön osuus kauden tuloksesta	4	1	
Yhteensä	454	380	19

Tunnusluvut

	1-12/2005	1-12/2004
Oman pääoman tuotto (ROE), %	11,2	12,0
Koko pääoman tuotto (ROA), %	0,96	0,96
Kulujen osuus tuotoista, %	55	55
Henkilöstö keskimäärin	9 839	9 327
josta kokoaikaisia	9 446	8 971
josta osa-aikaisia	393	356

Oman pääoman tuotto (ROE) = Tilikauden voitto / Oma pääoma (kauden alun ja lopun keskiarvo) x 100

Koko pääoman tuotto (ROA) = Tilikauden voitto / Taseen loppusumma keskimäärin (kauden alun ja lopun keskiarvo) x 100

Kulujen osuus tuotoista, % = Henkilöstökulut + muut hallintokulut + liiketoiminnan muut kulut / Korkokate + vahinkovakuutustoiminnan nettotuotot + henkivakuutustoiminnan nettotuotot + nettopalkkiotuotot + kaupankäynnin nettotuotot + sijoitustoiminnan nettotuotot + liiketoiminnan muut tuotot + osuus osakkuusyritysten tuloksesta x 100

OP-ryhmän tuloskehitys vuosineljänneksittäin

Milj. €	2004		2005		
	10-12	1-3	4-6	7-9	10-12
Korkotuotot	310	372	380	389	434
Korkokulut	114	178	180	193	243
Korkokate	196	194	200	195	192
Saamisten arvonalentumiset	7	2	-1	2	3
Korkokate arvonalentumisten jälkeen	189	191	201	193	189
Vahinkovakuutustoiminnan nettotuotot	-	-	-	-	68
Henkivakuutustoiminnan nettotuotot	10	15	16	14	22
Palkkiotuotot ja -kulut, netto	84	91	79	81	88
Kaupankäynnin nettotuotot	9	6	2	11	9
Sijoitustoiminnan nettotuotot	17	22	24	15	2
Liiketoiminnan muut tuotot	9	15	11	17	24
Henkilöstökulut	97	97	88	82	121
Muut hallintokulut	56	49	51	42	78
Liiketoiminnan muut kulut	48	37	33	35	63
Palautukset omistajajäsenille	13	13	13	14	14
Osuus osakkuusyritysten tuloksesta	2	0	0	0	0
Tilikauden tulos ennen veroja	107	145	148	158	127

Tuloverot	27	30	45	44	6
Tilikauden voitto	80	115	103	115	121

Tuloksen FAS/IFRS-täsmäytyslaskelma vertailuajanjaksoilta

Milj. €	1-12/2004	10-12/2004
Kauden voitto, FAS	381	83
Etuuspohjaisten eläkejärjestelyiden kirjaus IFRS-periaattein	17	-6
Kiinteistöt	11	4
Takaisinmaksuturvavakuutuslaskennan jaksotus IFRS-periaattein	-8	-1
Laskennalliset verot	-4	5
Muut muutokset	-16	-4
Kauden voitto, IFRS	380	80

OP-ryhmän tase

Milj. e	31.12.2005	31.12.2004	Muutos, %
Käteiset varat	613	422	45
Saamiset luottolaitoksilta	666	681	-2
Kaupankäynnin rahoitusvarat (Liite 13)	3 841	3 170	21
Johdannaissopimukset	126	93	35
Saamiset asiakkailta	34 807	30 952	12
Vahinkovakuutustoiminnan varat (Liite 14)	2 742	-	
Henkivakuutustoiminnan varat (Liite 15)	5 385	2 867	88
Sijoitusomaisuus (Liite 16)	1 652	1 660	0
Sijoitukset osakkuusyhtiöissä	40	46	-14
Aineettomat hyödykkeet	1 199	86	
Aineelliset hyödykkeet	690	622	11
Muut varat	886	780	14
Verosaamiset	117	81	44
Myytäväinä olevat omaisuuserät	81	-	
Varat yhteensä	52 845	41 460	27
Velat luottolaitoksille	2 025	1 184	71
Kaupankäynnin rahoitusvelat	4	-	
Johdannaissopimukset	124	99	26
Velat asiakkaille	26 475	25 107	5
Vahinkovakuutustoiminnan velat (Liite 17)	1 924	-	
Henkivakuutustoiminnan velat (Liite 18)	4 918	2 667	84
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat (Liite 19)	8 891	6 325	41
Varaukset ja muut velat	1 280	1 030	24
Verovelat	801	398	
Osuuspääoma	717	717	0
Velat, joilla on huonompi etuoikeus (Liite 20)	879	597	47
Myytäväinä oleviin omaisuuseriin liittyvät velat	49	-	
Velat yhteensä	48 087	38 124	26
Oma pääoma			
OP-ryhmän omistajien osuus			
Osakepääoma	244	78	
Osakeanti	1	3	-76
Rahastot	2 423	1 532	58
Kertyneet voittovarot	1 886	1 718	10
Vähemmistön osuus	203	6	
Oma pääoma yhteensä	4 757	3 337	43
Velat ja oma pääoma yhteensä	52 845	41 460	27

Oman pääoman muutoslaskelma

Milj. €	Osakepääoma	Rahastot	Kertyneet voittovarot	Vähemmistön osuus	Oma pääoma yhteensä
Oma pääoma 1.1.2004	74	1 475	1 434	7	2 990
Osakepääoman korotus	4	3	-	-	7

Käyvän arvon rahasto	-	-	-	-	-
Rahastosiirrot	-	58	-58	-	-
Voitonjako	-	-	-40	-1	-42
Tilikauden voitto	-	-	379	1	380
Muut	0	-2	3	0	1
Oma pääoma 31.12.2004	78	1 535	1 718	6	3 337
Oma pääoma 1.1.2005	78	1 535	1 718	6	3 337
Laskentaperiaatteiden muutokset	-	85	-8	-	77
Osakepääoman korotus	217	507	-	-	724
Käyvän arvon rahasto	-	93	-	-	93
Rahastosiirrot	-	53	-53	-	-
Voitonjako	-	-	-21	-1	-22
Tilikauden voitto	-	-	450	4	454
Muut	-51	152	-200	193	95
Oma pääoma 31.12.2005	244	2 424	1 886	203	4 757

Oman pääoman FAS/IFRS-täsmäyslaskelma vertailuajankohdalta ja siirtymähetkeltä

Milj. €	31.12.2004	1.1.2004
Oma pääoma, FAS	3 868	3 467
Etuusperiaatteiden eläkejärjestelyiden kirjaus IFRS-periaatteen	342	325
Kiinteistöt	57	52
Takaisinmaksuturvavakuutuslaskennan jaksotus IFRS-periaatteen	-93	-85
Laskennalliset verot	-32	-28
Pääomalinjojen siirto velkoihin	-72	-27
Osuuspääoman siirto velkoihin	-717	-698
Muut muutokset	-16	-16
Oma pääoma, IFRS	3 337	2 990

Rahavirtalaskelma

Milj. €	1-12/2005	1-12/2004
Rahavarat 1.1.	450	1 076
Liiketoiminnan rahavirrat	-1 410	-2 024
Investointien rahavirrat	-1 740	56
Rahoituksen rahavirrat	3 429	1 342
Rahavarat 31.12.	729	450

Rahavirtalaskelmalla esitetään kauden kassaperusteiset rahavirrat jaoteltuina liiketoiminnan, investointien ja rahoituksen rahavirtoihin. Liiketoiminnan rahavirta sisältää juoksevasta toiminnasta syntyvät rahavirrat. Investointien rahavirta sisältää maksut, jotka liittyvät aineellisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin, eräpäivään asti pidettäviin sijoituksiin sekä osakkeisiin, joiden ei katsota kuuluvan liiketoiminnan rahavirtaan. Rahoituksen rahavirta sisältää rahavirrat, jotka syntyvät toiminnan rahoittamisesta joko oman tai vieraan pääoman ehdoin raha- tai pääomamarkkinoilta. Rahavarat sisältävät käteiset varat ja vaadittaessa maksettavat saamiset luottolaitoksilta. Laskelma on laadittu soveltaen epäsuoraa esittämistapaa.

Liitteet

Liite 1 Korkokate

Milj. €	1-12/2005	1-12/2004	Muutos, %
Korkotuotot			
Saamisista luottolaitoksilta	23	19	23
Saamisista asiakkailta	1 168	1 077	8
Muut	384	90	
Yhteensä	1 575	1 185	33
Korkokulut			
Veloista luottolaitoksille	38	25	54
Veloista asiakkaille	275	241	14
Muut	481	162	
Yhteensä	794	428	86
Korkokate	781	758	3

Korkotuottojen ja -kulujen kirjaus- ja esittämistapamuutosten takia vuosien 2004 ja 2005 korkotuottojen ja -kulujen eritteilyt eivät ole keskenään vertailukelpoisia.

Liite 2 Saamisten arvonalentumiset

<i>Milj. €</i>	1–12/2005	1–12/2004	<i>Muutos, %</i>
Saamisten arvonalentumiset	48	28	-74
Saamisten arvonalentumisten peruutukset	-40	-13	
Suoritukset poistetuista saamisista	-6	-7	16
Ryhmäkohtaisten arvonalentumisten nettomuutos	4	-	
Yhteensä	6	7	19

Liite 3 Vahinkovakuutustoiminnan nettotuotot

<i>Milj. €</i>	1–12/2005	1–12/2004	<i>Muutos, %</i>
Vakuutusmaksutuotot, netto			
Vakuutusmaksutulo	68	-	
Jälleenvakuuttajien osuus	-2	-	
Vakuutusmaksuvastuun muutos	73	-	
Jälleenvakuuttajien osuus	-1	-	
Yhteensä	138	-	
Vahinkovakuutuskorvaukset, netto			
Maksetut korvaukset	-68	-	
Jälleenvakuuttajien osuus	-6	-	
Korvausvastuun muutos	3	-	
Jälleenvakuuttajien osuus	1	-	
Yhteensä	-69	-	
Vahinkovakuutuksen sijoitustoiminnan nettotuotot			
Saamistodistuksista	8	-	
Osakkeista ja osuuksista	3	-	
Muista	0	-	
Yhteensä	12	-	
Muut	-12	-	
Vahinkovakuutuksen nettotuotot	68	-	

Liite 4 Henkivakuutustoiminnan nettotuotot

<i>Milj. €</i>	1–12/2005	1–12/2004	<i>Muutos, %</i>
Vakuutusmaksutulo	788	478	65
Jälleenvakuuttajien osuus	-1	-	
Sijoitustoiminnan nettotuotot	351	164	114
Korvauskulut			
Maksetut korvaukset	-214	-164	30
Korvausvastuun muutos	-94	-	
Jälleenvakuuttajien osuus	0	-	
Vastuuvelan muutos			
Vakuutusmaksuvastuun muutos	-741	-426	74
Jälleenvakuuttajien osuus	2	-	
Muut	-23	-	
Henkivakuutustoiminnan nettotuotot	67	51	32

Liite 5 Palkkiotuotot ja -kulut

<i>Milj. €</i>	1–12/2005	1–12/2004	<i>Muutos, %</i>
Palkkiotuotot			
Luotonannosta	89	84	6
Talletuksista	7	8	-10
Maksuliikkeestä	103	108	-4
Arvopapereiden välityksestä	26	17	54
Arvopapereiden liikkeeseenlaskusta	6	6	3
Rahastoista	48	34	39

OmaisuuDENhoidosta ja lainopillisista tehtävistä	31	29	8
Vakuutusten välityksestä	38	31	23
Takauksista	10	10	-5
Muut	21	28	-24
Yhteensä	380	355	7
Palkkiokulut	40	40	-1
Palkkiotuotot, netto	340	314	8

Liite 6 Kaupankäynnin nettotuotot

Milj. €	1–12/2005	1–12/2004	Muutos, %
Myyntivoitot ja -tappiot			
Saamistodistuksista	4	14	-73
Osakkeista ja osuuksista	3	-2	
Johdannaisista	1	-12	
Arvonmuutokset			
Saamistodistuksista	-4	-1	
Osakkeista ja osuuksista	5	3	70
Johdannaisista	9	7	28
Suojauslaskennan nettotuotot			
Suojaavien instrumenttien nettotulos	-	-	
Suojauskohteiden nettotulos	-	-	
Osinkotuotot	2	4	-60
Valuuttatoiminnan nettotuotot	8	7	16
Yhteensä	27	20	34

Liite 7 Sijoitustoiminnan nettotuotot

Milj. €	1–12/2005	1–12/2004	Muutos, %
Myytavissä olevat rahoitusvarat			
Myyntivoitot ja -tappiot			
Saamistodistuksista	7	6	17
Osakkeista ja osuuksista	13	15	-16
Muut	-	-	
Suojauslaskennan nettotuotot			
Suojaavien instrumenttien nettotuotot	0	-	
Suojauskohteiden nettotuotot	-	-	
Osinkotuotot	8	12	-34
Arvon alentumistappiot	-5	3	
Yhteensä	23	36	-37
Sijoituskiinteistöt			
Vuokratuotot	61	75	-19
Vastike- ja hoitokulut	-37	-43	-13
Arvonmuutokset, myyntivoitot ja -tappiot	14	10	33
Muut	2	1	91
Yhteensä	39	43	-9
Muut	0	0	-91
Sijoitustoiminnan nettotuotot	62	79	-22

Liite 8 Liiketoiminnan muut tuotot

Milj. €	1–12/2005	1–12/2004	Muutos, %
Tuotot oman käytön kiinteistöistä	13	11	18
Muut	55	36	55
Yhteensä	68	46	47

Liite 9 Henkilöstökulut

Milj. €	1–12/2005	1–12/2004	Muutos, %
Palkat ja palkkiot	348	310	12
Eläkekulut	16	25	-34
Muut henkilösivukulut	22	20	13
Yhteensä	387	354	9

Liite 10 Muut hallintokulut

<i>Milj. €</i>	1–12/2005	1–12/2004	<i>Muutos, %</i>
Toimistokulut	41	31	33
IT-kulut	63	61	2
Yhteyskulut	31	32	-2
Markkinointikulut	44	41	9
Muut hallinnon kulut	41	32	27
Yhteensä	220	197	12

Liite 11 Liiketoiminnan muut kulut

<i>Milj. €</i>	1–12/2005	1–12/2004	<i>Muutos, %</i>
Kulut oman käytön kiinteistöistä ja toimitiloista	60	54	10
Poistot	77	74	4
Muut	32	26	22
Yhteensä	169	155	9

Liite 12 Palautukset omistajajäsenille

<i>Milj. €</i>	1–12/2005	1–12/2004	<i>Muutos, %</i>
Bonukset	38	33	14
Osuuspääoman korot	15	15	1
Yhteensä	53	48	10

Liite 13 Kaupankäynnin rahoitusvarat

<i>Milj. €</i>	31.12.2005	31.12.2004	<i>Muutos, %</i>
Saamistodistukset	3 742	3 120	20
Osakkeet ja osuudet	99	51	95
Ostetut luotot ja muut saamiset	-	-	
Yhteensä	3 841	3 170	21

Liite 14 Vahinkovakuutustoiminnan varat

<i>Milj. €</i>	31.12.2005	31.12.2004	<i>Muutos, %</i>
Sijoitukset			
Lainat ja muut saamiset	68	-	
Osakkeet	695	-	
Kiinteistöt	63	-	
Saamistodistukset	1 626	-	
Muut	1	-	
Yhteensä	2 452	-	
Muut varat			
Siirtosaamiset ja maksetut ennakot	-1	-	
Muut			
Ensivakuutustoiminnasta	184	-	
Jälleenvakuutustoiminnasta	75	-	
Rahat ja pankkisaamiset	32	-	
Yhteensä	290	-	
Vahinkovakuutustoiminnan varat	2 742	-	

Liite 15 Henkivakuutustoiminnan varat

<i>Milj. €</i>	31.12.2005	31.12.2004	<i>Muutos, %</i>
Sijoitukset			
Lainat ja muut saamiset	8	18	-55
Osakkeet	1 241	551	
Kiinteistöt	100	69	45
Saamistodistukset	2 419	1 585	53

Muut	0	-	
Yhteensä	3 768	2 222	70
Sijoitussidonnaisten vakuutusten katteena olevat sijoitukset			
Osakkeet ja osuudet	1 539	614	
Muut varat			
Siirtosaamiset ja maksetut ennakot	52	31	70
Muut			
Ensivakuutustoiminnasta	1	-	
Jälleenvakuutustoiminnasta	7	-	
Rahat ja pankkisaamiset	18	-	
Yhteensä	78	31	156
Henkivakuutustoiminnan varat	5 385	2 867	88

Liite 16 Sijoitusomaisuus

<i>Milj. €</i>	31.12.2005	31.12.2004	<i>Muutos, %</i>
Myytavissä olevat rahoitusvarat			
Saamistodistukset	660	642	3
Osakkeet ja osuudet	276	190	45
Muut	-	-	
Eräpäivään asti pidettävät rahoitusvarat	198	220	-10
Sijoituskiinteistöt	508	599	-15
Yhdistelemättä jätetyt tytär- ja osakkuusyrietykset	10	9	3
Yhteensä	1 652	1 660	0

Liite 17 Vahinkovakuutustoiminnan velat

<i>Milj. €</i>	31.12.2005	31.12.2004	<i>Muutos, %</i>
Vastuuvelka			
Vakuutusmaksuvastuu	249	-	
Korvausvastuu	1 593	-	
Yhteensä	1 842	-	
Muut	82	-	
Yhteensä	1 924	-	

Liite 18 Henkivakuutustoiminnan velat

<i>Milj. €</i>	31.12.2005	31.12.2004	<i>Muutos, %</i>
Vakuutustekninen vastuuvelka	3 310	2 038	62
Sijoitussidonnaisten vakuutusten vastuuvelka	1 505	609	
Muut velat			
Siirtovelat ja saadut ennakot	1	1	11
Muut			
Ensivakuutustoiminnasta	-	-	
Jälleenvakuutustoiminnasta	-	-	
Muut	101	19	
Yhteensä	102	20	
Henkivakuutustoiminnan velat	4 918	2 667	84

Liite 19 Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat

<i>Milj. €</i>	31.12.2005	31.12.2004	<i>Muutos, %</i>
Joukkovelkakirjalainat	4 633	2 958	57
Sijoitustodistukset	4 134	2 876	44
Muut	125	490	-75
Yhteensä	8 891	6 325	41

Liite 20 Velat, joilla on huonompi etuoikeus

Milj. €	31.12.2005	31.12.2004	Muutos, %
Pääomalainat	226	82	
Muut	653	514	27
Yhteensä	879	597	47

Omasta ja muiden puolesta vakuudeksi annettu omaisuus sekä velat ja sitoumukset, joiden vakuudeksi omaisuuserät on annettu

Milj. €	31.12.2005	31.12.2004	Muutos, %
Oman velan ja sitoumusten vakuudeksi annettu omaisuus			
Pantit	1 519	1 288	18
Muut	15	15	0
Velat, joiden vakuudeksi omaisuuserät on annettu			
Velat luottolaitoksille	1 402	961	46
Velat asiakkaille	437	325	34
Samaan konserniin kuuluvan yrityksen puolesta annetut vakuudet			
Pantit	-	-	
Kiinnitykset	-	-	
Muiden puolesta annetut vakuudet			
Pantit	-	1	
Kiinnitykset	-	-	

Taseen ulkopuoliset sitoumukset

Milj. €	31.12.2005	31.12.2004	Muutos, %
Asiakkaan puolesta kolmannen hyväksi annetut sitoumukset			
Takaukset ja pantit	375	338	11
Takuuvastuut	1 348	1 244	8
Osakkuusyriytysten puolesta	-	2	
Muut sitoumukset	146	104	40
Asiakkaan hyväksi annetut peruuttamattomat sitoumukset			
Käyttämättömät luottojärjestelyt	5 570	4 166	34
Osakkuusyriytyksille	-	-	
Muut sitoumukset	518	418	24
Annetut sitoumukset yhteensä	7 956	6 271	27
joista osakkuusyriytyksille tai niiden puolesta	-	2	

Omaisuuksien myymisestä ja ostamisesta asiakkaan lukuun syntyneet myyntisaamiset ja ostovelat

Milj. €	31.12.2005	31.12.2004	Muutos, %
Myyntisaamiset	98	52	90
Ostovelat	126	57	

Johdannaisopimukset

Milj. €	31.12.2005	31.12.2004	Muutos, %
Kohde-etuuksien arvot			
Terminisopimukset	6 423	4 177	54
Optiosopimukset			
Ostetut	4 661	903	
Asetetut	5 653	827	
Koronvaihtosopimukset	18 411	10 337	78
Korkojohdannaiset yhteensä	35 149	16 244	
Terminisopimukset	2 792	1 914	46
Optiosopimukset			
Ostetut	108	1	
Asetetut	113	1	
Koron- ja valuutanvaihtosopimukset	860	679	27

Valuuttajohdannaiset yhteensä	3 872	2 595	49
Osakejohdannaiset	110	71	55
Muut johdannaiset	256	105	
Yhteensä	39 386	19 014	
Johdannaissopimusten positiivinen käypä arvo	194	133	46
Johdannaissopimusten negatiivinen käypä arvo	175	200	-12
Sopimusten luottovasta-arvot			
Korkojohdannaiset	201	111	82
Valuuttajohdannaiset	139	105	33
Osakejohdannaiset	-	-	
Muut johdannaiset	40	18	
Yhteensä	380	233	63

Tulostiedote on laadittu noudattaen IFRS:n kirjaamis- ja laatimisperiaatteita. Tiedotteen luvut ovat tilintarkastamattomia.

Osuuspankkikeskus Osk:n osuuskunnan kokous pidetään 30.3.2006.

OP-ryhmän vuosikertomus julkaistaan viikolla 13.

OP-ryhmän osavuositarkastukset vuodelta 2006 julkistetaan 11.5.2006, 10.8.2006 ja 2.11.2006.

Helsingissä 17. päivänä helmikuuta 2006

Osuuspankkikeskus Osk
Johtokunta